

REPUBLIKA HRVATSKA
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA
DJEČJI VRTIĆ * FTIČEK *
DONJI KRALJEVEC
ČAKOVEČKA 7/1
tel./fax.: 040/655-045
e-mail:djecji.vrtic.fticek@gmail.com

KLASA:601-01/15-01/06
URBROJ:2109-79-15-02

Na temelju članka 21. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07 i 94/13) i članka 8. Pravilnika o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u Dječjem vrtiću (Narodne novine broj 83/01), te čl.26.st.1.Statuta Dječjeg vrtića "Ftiček" uz prethodnu raspravu Odgojiteljskog vijeća održanog 28.8.2015.godine, Upravno vijeće na 23. sjednici održanoj dana 30.9.2015. godine na prijedlog ravnatelja donosi :

GODIŠNJI PLAN I PROGRAM ODGOJNO - OBRAZOVNOG RADA DJEČJEG VRTIĆA «FTIČEK» ZA PEDAGOŠKU GODINU 2015/2016.

RAVNATELJ:
IRENA ČEVIZOVIĆ

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA:
ZORAN STRAHJA

U Donjem Kraljevcu,30.rujan,2015.

SADRŽAJ:

	str.
1.1. Ustrojstvo rada	2.
1.2. Materijalni uvjeti rada	6.
1.3. Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece	8.
1.4. Odgojno – obrazovni rad	13.
1.5. Naobrazba i usavršavanje odgojnih djelatnika	21.
1.6. Suradnja s roditeljima	25.
1.7. Suradnja s društvenim čimbenicima	27.
1.8. Vrednovanje programa	29.
1.9. Godišnji plan ravnatelja	30.

2.

1.1.USTROJSTVO RADA

Dječji vrtić "Ftiček" samostalna je ustanova za njegu, odgoj i naobrazbu predškolske djece. Rad se odvija na dvije lokacije, u 4 odgojne skupine i to u Donjem Kraljevcu dvije mješovite odgojne skupine i u odjelu Hodošan jedna starija odgojna skupina i jedna mlađa. Ravnateljica radi pola radnog vremena sa djecom i to u jutarnjim satima kod sakupljanja djece i doručka u starijoj grupi, te pomoć u mlađoj grupi kod preklapanja smjene, kad je potrebno, te rad s djecom koja ne spavaju.

BROJ GRUPA	DOB DJECE	BROJ UPISANE DJECE	BROJ DJELATNIKA
1. D. Kraljevec	u četvrtoj i petoj godini života	25	2
1. D. Kraljevec	u šestoj i sedmoj godini života	25	1,5
1. Odjel Hodošan	u četvrtoj, petoj godini života	15	1
1. Odjel Hodošan	u šestoj i sedmoj godini života	25	2

Napomena: većina djece iz Hodošana ode iz vrtića odmah poslije 14.00 sati, tako da ih ostane manje od 25 do 14.30. sati, pa će se grupe spojiti, a u jutro ih tek par dođe do 06.30. i skupe se svi tek do 09.00. sati, pa će i u jutro biti u jednoj grupi.

U redoviti program odgoja i obrazovanja uključena su djeca u dobi od 3 do 7 godina, sveukupno 90 djece. U Donjem Kraljevcu se provodi redovni 10-satni i redovni 6-satni program, a u Hodošanu 10-satni program.

Cijena se mijenjala u užujku 2010. godine, te iznosi 1050,00 kn za 10-satni program i 950,00 kn za šest-satni program. Odnos plaćanja je 50%/50% (Osnivač Općina / roditelji)

Rad se provodi u donekle odgovarajućim prostornim uvjetima, za razliku od prethodnih godina, kad smo upisivali još više djece. Ali taj problem ćemo ubrzo ukloniti. Naime, već tijekom ove pedagoške godine planiramo dograditi prostor koji će zadovoljiti Standard.

Nositelji programa ispunjavaju uvjete prema Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju.

Radno vrijeme vrtića je od ove ped.god. od 5.30-16 sati u Donjem Kraljevcu, a u PO Hodošanu ostaje isto-od 6.00-16 sati i prilagođeno je potrebama roditelja.

U realizaciju odgojno-obrazovnog programa uključeni su svi djelatnici vrtića:

Ime i prezime	Stručna sprema	Djelatnost koju obavlja	Godina staža	Određeno / Neodređeno	Mjesto rada
Irena Čevizović	VŠS	Ravnatelj-odgojitelj	32	Neodređeno	D.Kraljevec

Nevenka Igrec	VŠS	Odgojitelj	27	Neodređeno	D.Kraljevec
Milena Mlinarić	VŠS	Odgojitelj	19	Neodređeno	D.Kraljevec
Sandra Vlah	VŠS	Odgojitelj	14	Neodređeno	D.Kraljevec
Božica Talaš	VŠS	Odgojitelj	16	Neodređeno	Hodošan

3.

Ana Sabol	VŠS	Odgojitelj	8	Neodređeno	Hodošan
Branka Novak	VŠS	Odgojitelj	3	Određeno	Hodošan
Milica Jurmić	SSS-VKV	Kuharica-6s Čistačica-2s	33	Neodređeno	Hodošan
Ivana Sečan	SSS-KV	Čistačica	9	Neodređeno	D.Kraljevec
Andrijana Mesarić	SSS-KV	Kuharica	20	Neodređeno	D.Kraljevec
Maja Kramar	VŠS	Odgojitelj -pomagač djeci s teškoćama u razvoju	3	Određeno	D.kraljevec

STRUKTURA 40-SATNOG RADNOG VREMENA ODGOJNO-OBRAZOVNIH DJELATNIKA

NEPOSREDAN RAD S DJECOM

- 27,5 sati u petodnevnom radnom tjednu odgojitelji rade 5,5 sati dnevno neposredno s djecom

DJEČJI VRTIĆ U DONJEM KRALJEVCU

GRUPA	BROJ DJECE	DJELATNICI	RADNO VRIJEME
Djeca u četvrtoj i petoj godini života	25	Milena Mlinarić	05.30-11.00
		Sandra Vlah	10.30-16.00 -izmjena smjene
		Irena Čevizović	12.00-13.30
Djeca u šestoj i sedmoj godini života	25	Nevenka Igrec	09.00-14.30
		Irena Čevizović	08.00-09.15

Napomena: -i od ove godine u naš vrtić će dolaziti "mobilni" defektolog i logoped, a sa djetetom s teškoćama u razvoju raditi će i pomagač odg. Maja Kramar : radno vrijeme: od 08.:00 do 15:00, ostalo pauza i stručna literatura. suradnja s roditeljima, stručna edukacija i supervizije, vođenje dokumentacije.

4.
ODJEL U HODOŠANU

GRUPA	BROJ DJECE	DJELATNICI	RADNO VRIJEME
Djeca u četvrtoj i petoj petoj godini života	15	Novak Branka	08.30.-14.00
Djeca u šestoj i sedmoj godini života	25	Sabol Ana Božica Talaš	06.0-11.30 10.30-16.00
Ravnateljica	90	Irena Čevizović	- pola radnog vremena-4sata- kao odgojitelj (2 sata i 45min. - neposredan rad + 1sat -pripreme), a pola radnog vremena-4 sata- kao ravnatelj : (3 sata i 45min. 09.15-12.00 13.30-14.30 + 0,5 za pauzu

Napomena:-radno vrijeme ravnatelja fleksibilno je raspoređeno, sukladno postavljenim radnim zadaćama (navedeno je samo okvirno radno vrijeme)

Napomena: -od ove godine u naš vrtić će dolaziti "mobilni" defektolog i logoped, a sa djetetom s teškoćama u razvoju raditi će i pomagač

Napomena: -Vrtić je sa Osnovnom školom Hodošan sklopio Ugovor o najmu u koji ulaze upotreba kuhinje i kuhinjske opreme, te dio boravka djece, koji nije općinski. Udio u plaćanju plina i vode iznosi 5,5%, a za telefon i struju imamo odvojene priključke, a najam plaćamo 1000,00 kn mjesečno. Škola nam omogućuje i da se koristimo sportskom dvoranom, te koristimo sve zelene površine i vanjsko igralište opremljeno s našim igralima.

Struktura tjedne satnice-40 sati

Broj sati	
27,5	Neposredan rad s djecom
12,5	Ostalo :
3	Vođenje pedagoške dokumentacije: <ul style="list-style-type: none"> - Godišnji plan i program - Godišnje izvješće plana i programa - Tromjesečni i tjedni i dnevni planovi, valorizacije - Imenici, matična knjiga - Evidencije prisutnosti djece, ozljeda djece - Tabele(godišta, antropometrijska i sl.), grafikoni, projekti - Osobni dosjei djece – potrebna dokumentacija za upis - Individualni dosjei djece prema razvojnim zadaćama i stvaralaštvu
2,5	Permanentno stručnu usavršavanje <ul style="list-style-type: none"> - Individualno – stručna literatura - Kolektivno – u ustanovi (odgojiteljska vijeća, aktivni, radionice) - Kolektivno – izvan ustanove (stručni skupovi, seminari)
2	Suradnja s roditeljima <ul style="list-style-type: none"> - Roditeljski sastanci - Individualni razgovori s roditeljima – svakodnevni i najavljeni - Radionice s roditeljima - Radne akcije - Informativni kutić za roditelje - Druženja s roditeljima – svečanosti i blagdani - Izleti, priredbe, suradnja s ostalim čimbenicima, - Roditelj gost-sudionik procesa-zanimanje, čitanje ili prema vlastitom afinitetu-priprema i razgovor o sudjelovanju
2,5	Priprema didaktike <ul style="list-style-type: none"> - Izrada didaktičkih sredstava i pomagala - Nabava pedagoški neoblikovanog i ostalog materijala - Estetsko i prigodno uređenje vrtića i okoliša
2,5	Pauza

Radno vrijeme ostalih radnika:-

Kuhar/ica u D. Kraljevcu: 7.00 – 15.00 h

Kuharica u Hodošanu : 6.00 – 14.00 h

Čistačica u D. Kraljevcu: 8.10 – 16.10 h

Zbog smanjenog broja polaznika u sedmom i osmom mjesecu odgojno-obrazovni rad odvijat će se prema : Organizaciji rada preko ljeta, što podrazumijeva: što je više moguće korištenje godišnjih odmora svih radnika, odjel u Hodošanu se zatvara i dežuran će biti vrtić u Donjem Kraljevcu, gdje će raditi i djelatnici iz Hodošana.

6.

1.2.MATERIJALNI UVJETI

a) Plan nabave i dopune didaktike i potrošnog materijala za odgojne skupine

Rujan :

- nabaviti uobičajeni potrošni materijal kao i svake godine na početku rada

- vanjska igrala popraviti-loše grede zamijeniti novima-PO Hodošan-donacija (tata koji ma stolarsku radionicu)
- dvorišna kućica- još rubnika-radna akcija
- obnoviti betonske tegle
- nabaviti igračke za pijesak, obnoviti igrala bojom,premazati ogradu zaštitnom bojom kao i svake godine
- nabava igračkaka-vozila svih namjena-dopuna
- nabavljati materijale kroz godinu i poduzimati određene radnje za ostvarenje i provedbu HACCP-sustava u našem vrtiću, jer vrtići spadaju u visoko rizične skupine objekata-prema zakonskim odredbama i nalogu savjetodavne službe iz Zavoda za javno zdravstvo- Čakovec:-provoditi edukaciju radnika (organizacija Zavoda za javno zdravstvo-prošireni higijenski minimum i o HACCP-sustavu)
- započeti Projekt "Europa" u tjednu (od 21.09.do 27.09.)Move Week:ples na Beethovenovu "Odu radosti"-nabaviti CD
- započeti Projekt "Kaj su se negda igrali naši mamica i japica" s pokretnim igrama u tjednu Move Week-a (kroz godinu-suradnja s bakama i djedovima -sakupljati potreban materijal ili ga čak izrađivati sa gostima))
- Move Week-cijeli tjedan sportske aktivnosti-pojačano nego inače (veseli višeboj:gađanje čunjeva, bacanje kolutova,gađanje u cilj loptom, natjecanje u tačkama i vrećama i sl.)-dopuna materijala za igre
- voće, povrće , ukrasne tikvice...

Listopad :

- upotpuniti materijale potrebne za održavanje svečanosti -Dani kruha-nabava "starinskih" stolnjaka ,lampaša, pegli,mlinčenjeka, štubleka i sl.

- obnoviti ogradu pješčanika i dopuniti pijeskom
- nabaviti materijal za početak novih projekata na poticaj odgojitelja, (a oni na poticaj djece nabavljat će se kroz godinu prema potrebi-bolnica (roditelj medicinska sestra), ljekarna (roditelj farmaceutski tehničar), promet (roditelj prometni tehničar)
- nabaviti materijal za Projekt Naš EKO vrtić: sjemenje, teglice za presađivanje, veće tegle, štapove, zemlja, gnojivo i ostali sitni potrošni materijal (prošle godine nam se svidio projekt ,djeca su dobro surađivala, pa ćemo ga opet ponoviti)-
- mjesec knjige-nabaviti nove slikovnice za Projekt-"Roditelj u grupi"

Studeni :

- ☞ nabaviti materijal za projekt: Jesen (sve plodine od kojih će se nešto izrađivati- igračke, ukrasi, didaktika, npr.: prešano lišće raznog drveća kao memori ili Čarobna vrećica-kesten, orah, žir, lješnjak, oraščić bukve, šipak, češerić, čupavi plod topole i sl- dijete opipom mora raspoznati što je "zagrabilo" u vrećici
- ☞ - enciklopedije

Prosinac :

- prikupiti materijale za obilježavanje: sv. Lucije, sv. Nikole, Božićnu priredbu (sjeme trave, kostimi , čestitke, vjenčići...)
- obnoviti fond slikovnica-prigodnih za Božić- kao poklon Djeda Mraza za svu djecu

Siječanj:

7,

- nabava materijala potrebnih za "međimurski fašnjak"
- nabava didaktike i sitnog potrošnog materijala

Kroz cijelu godinu :

-odgojitelji će samostalno, ali i uz pomoć roditelja i djece u radionicama napraviti za svoj rad didaktičke igre od potrošnog i pedagoški neoblikovanog materijala i to prema potrebi (i slobodnom vremenu roditelja)

- obnoviti centar za početno pisanje i čitanje-dopuna
- obnoviti centar za likovno izražavanje-dopuna
- obnoviti centar za obiteljske i dramske igre-dopuna
- obnoviti centar za istraživanje-novi materijali-neki kupljeni a neki skupljeni suradnjom s roditeljima -za Projekt e:Zvuk -razne metalne pločice drvene, stalak za male staklenke, čaše staklene, posudice za šuškalice, za zvučni memori i sl), Dvorac -siporeks ploče, duge čavle s navojem, drvene pločice, sjajne tkanine, CD-menuet, kadrila i sl.i Eko projekt:Što trune ,a što ne-odnosno što je smeće?-razne stvarčice kao komad stakla ili mala staklenka, nešto drveno ,nešto od gume, plastike, željeza...)
- obnoviti centar za matematiku i manipulativne igre
- centar za glazbu imamo zadovoljavajući Orfov instrumentarij
- centar za građenje-siporeks kockice za igru na dvorištu, za sobu imamo dovoljno raznih kocaka, ali treba nabaviti razne konstruktore
- za igre na otvorenom uključiti roditelje (pješčanik za skok u dalj, odbojka-mreža, isl.)

Veljača: prikupiti materijal za održavanje Uskrsa

Travanj :

- nabava cvjetnih mladica i humusa, nabava još novih teglica i nosača za na ogradu (naime, svake godine nam "neki" usputni prolaznici unište dio, pa moramo opet nabaviti nove)

- obnoviti pijesak za mali i veliki pješčanik

b) Plan investicijskog održavanja objekta -

1)-dograditi prostorije koje nam nedostaju (SDB sa pratećim sanitarnim čvorom) za obavljanje što kvalitetnijeg rada s djecom ,a time zadovoljiti propise Državnog standarda

2)-obnova terase

Napomena-za proširenje vrtića čekamo rezultate natječaja (Eu fondovi)

c) Izvor sredstava

Financijska sredstva za redovne programe osiguravaju se sa 50% iz proračuna Općine Donji Kraljevec, a ostalih 50% iz uplata roditelja.

Ove godine ćemo (kao i prošlih godina) iznajmiti prostor za održavanje engleskog jezika (cijena najma 100,00kn mjesečno)

-razne donacije

-razne nagrade (kroz godinu sudjelujemo u raznim nagradnim natjecajima)

-od Ministarstva znanosti,obrazovanja i sporta:sufinanciranje programa za djecu s teškoćama u razvoju, koja su integrirana u redovite skupine, za djecu predškolske dobi pripadnika nacionalnih manjina, te programa za djecu obveznike predškole(djeca u godini dana prije polaska u školu)

1.3.NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

8.

Njega i skrb za tjelesni rad i razvoj djece je integralni dio aktivnosti u predškolskoj ustanovi. Za njenu realizaciju odgovorni su samo odgojitelji, jer nema zaposlenih zdravstvenih djelatnika. Do sada smo, i ubuduće ćemo surađivati sa Zdravstvenom stanicom u Donjem Kraljevcu (hitne intervencije, savjeti, prijava epidemija npr. vodene kozice , razne ozljede, prijelomi,radionice sa patronažnom sestrom).

Vrtić je izradio sigurnosno zaštitni i preventivni program, koji je sastavni dio ovog programa i nalazi se u prilogu 1.

Sastavni dio ovoga programa je i Program zdravstvene zaštite djece,higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima a cilj provedbe programa u vrtiću je odgojiti samosvejsno dijete koje će se brinuti o svojem zdravlju i biti kompetetno za provedbu higijene kako sebe ,tako i svoje okoline,te pokušati usvojiti većinu navika vezanih uz zdravu prehranu .Prilog 2.

3.1. RAZGOVORI, RADI SNIMANJA POČETNOG STANJA U SKUPINI

- a) obavezni sistematski pregled novo upisane djece
 1. uvid u provedeno cijepljenje
 2. opći klinički pregled
 3. pregled zubi
 4. antropometrijske mjere i stanje uhranjenosti
 5. psihosomatski razvoj prema dobi
 6. neophodni laboratorijski pregledi

- b) inicijalni intervju:
 1. podaci o obitelji
 2. podaci o razvoju i navikama djeteta
- c) sistematski nadzor zdravlja u toku boravka djeteta u vrtiću
- d) sistematski pregled zubi u cilju sprječavanja karijesa
 - e) pregledi djece pri pojavi zaraznih oboljenja i poduzimanje potrebnih mjera - ove godine prema uputstvima Zavoda za javno zdravstvo-protokol postupanja u slučaju zaraze roto, adeno i noro virusom. Vrtić je već proveo sve mjere kako bi se prevenirala zaraza.

3.2. IDENTIFIKACIJA DJECE s posebnim potrebama i poduzimanje odgovarajućih mjera prema programskim sadržajima

Identifikacija djece s posebnim potrebama provodi se već kod upisa djece u vrtić (uvid u liječničku dokumentaciju). Često odgojitelj prvi uoči dijete sa posebnom potrebom, jer ima najbolju mogućnost usporedbe pojedinog djeteta sa grupom vršnjaka. Pošto nemamo stručnih suradnika, roditelje takve djece upućujemo na odgovarajuće stručne službe u Medicinskom centru u Čakovcu (najčešće je to logoped, ortoped, oftalmolog, a od sada za djecu s teškoćama u razvoju i stručni tim koji je osnovan i djeluje u Dječjem centru "Izvor" u Čakovcu, -pedagozi, psiholozi, defektolozi). S takvom djecom, odgojitelji u okviru svoje stručnosti i individualno rade (vježbe govora, vježbe za stopala, vježbe koncentracije).I ove godine u vrtić će dolaziti defektolog i logoped svake druge srijede, a odgojitelji i pomagači će ići one druge srujede na superviziju u Čakovec u Centar.

Ove godine nemamo djece s alergijama na hranu.

Upisano je troje djece s teškoćama u razvoju:(jedan dječak je polaznik od prošle godine, a drugi već tri godine ide u vrtić, a djevojčica sa Dawn sindromom ide od početka ove ped.god.Djeca su prošla postupak vještačenja Centra za socijalnu skrb u Čakovcu.Stariji dječak je toliko napredovao da mu više ne treba pomagač na cijeli dan, nego, dok će se s njim raditi na provedbi

9.

programa predškole, zbog kontrole koncentracije .Drugi je uključen u deset satni redovni program našeg vrtića i odlazi na vježbe u Dječji centar "Izvor", ali njemu će biti potreban pomagač za cijelo vrijeme boravka u vrtiću.,a posjećivat će nas "mobilni " defektolog i logoped.Djevojčici će pomoć trebati povremeno.

3.3. PLANIRANJE JELOVNIKA - ZDRAVA PREHRANA

Kako je pravilna ishrana djece osnovni faktor za pravilan rast i razvoj, kako fizički tako i psihički, tomu se posvećuje posebna pažnja.

Ravnateljica i odgojiteljice pomažu kuharici sastaviti jelovnik prema uputstvima

Prehrambenog Standarda za planiranje prehrane djece u dječjem vrtiću,te prema Programu zdravstvene zaštite djece,higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima, i dalje vodeći brigu o:

- raznovrsnosti obroka
- provođenju normativa prehrane prema uzrastu djece,
- praćenje primjene normativa i utjecaj dobre prehrane na razvoj zdravlja djece (uveli smo jedan mliječni obrok obavezno dnevno, to ne mora uvijek biti napitak, nego i svi mliječni

proizvodi: sir(kao namaz samostalni ili uvijek sa drugim zdravim dodacima-naribana svježa mrkva,vlasac,luk, češnjak,naribano kuhano jaje ,u glavnom obroku,kolač),jogurt,voćni jogurt domaći...) ili hrana kojoj je mlijeko osnovni sastav (puding, gris,kašica na mlijeku,riža na mlijeku,palenta na mlijeku ili jogurtu....

- već dugo koristimo i maslinovo ulje,uvijek malo pomalo, da se nova djeca priviknu na novi okus-naime uvijek ima nove djece koja se moraju privikavati (kod kuće se koristi vrlo rijetko u našim krajevima),koristimo ga za pripremu salate i pripremu ribe,samo ponekad s određenim povrćem npr. blitvom
- riba se često nalazi na našim jelovnicima ,a redovito barem jednom tjedno (riblja juha,domaća pašteta od tune, tjestenina s tunom i povrćem,oslić na razne načine(pohani,prženi, na bijelom umaku ,sardine u ulju ili slanom rastvoru i svaki drugi tjedan svježe sardine-u periodima godine kad je moguć izlov).
- obroci se kuhaju i pripremaju svakodnevno, uvijek svježe i za taj dan
- u sezonske salate od svježeg povrća stavljat ćemo kao i do sada i povrće kao mrkvu (svježu naribanu ili na kolutiće, celera (na štapiće,ribani) ili korabicu,ponekad rotkvice), dodat ćemo i svježu naribanu ciklu,bit će im privlačno zbog boje(šarena salata)
- nudi se u međuobrocima svježe sezonsko voće -kad imamo i orašasto,te sušeno(sami ćemo s djecom praviti ponekad čips od jabuka)
- sve više nudimo sušeno i orašasto voće umjesto loših grickalica (u dogovoru s roditeljima npr. za rođendane,već smo pokušavali ,išlo je teško, ali bit ćemo i dalje uporni.(nove generacije roditelja teže je uvjeriti-jer za njih je rođendan:smoki,čips,i coca cola)
- i dalje ćemo pripremati domaće krem juhe od raznog povrća (cvjetača,špinat, tikva, brokula, mrkva...)
- za desert će se posluživati isključivo domaći kolači i keksi
- prilog juhama su rezanci,ali vrlo često domaći "čvapanci",noklice ,trganci "ribanjke"i sl.
- uveli smo u jelovnik i vrlo zdravu namirnicu slanutak ,koji ćemo pripremati na razne načine (do sada samo kao namaz,a sada i u kombinaciji s drugim mahunarkama kao varivo)
- pripremamo i povrtno složence iz pećnice(od kelja , zelja, grašk i mrkve i sl.),lazanje od palačinki...
- sve više koristimo leću kao prilog i na varivo

10.

3.4. SKRB O DNEVNOM RITMU DJETETA

Dnevni ritam

Tjelesna higijena	-preventivne mjere-pranje ruku, zubiju poslije jela, umivanje, upotreba toaletnog papira, upotreba maramice...
Redovitost obroka	4 obroka s razmakom od 3 sata- 1 voćni međuobrok
Higijena igre	Svijetle, čiste i prozirne prostorije, kvalitetne i primjerene igračke (dezinficirane)
Aktivnosti	Grupne, individualne, vođene, zajedničke, spontane (prema željama i razvojnim mogućnostima djece)-tjelesne aktivnosti,prema razvojnim zadacima
Higijena sna	Omogućiti spavačima miran i kvalitetan san, a nespavačima dnevni odmor

	-boravak u drugoj sobi-mirne igre
Zračne kupke	Svakodnevni boravci na zraku i šetnje

3.5. OBVEZNOST SVAKODNEVNOG BORAVKA NA ZRAKU, JEDNODNEVNI ODLASCI U PRIRODU

Djeca svakodnevno borave na zraku, u svim vremenskim uvjetima (osim kad pada jaka kiša bez prestanka, jer nemamo natkritu terasu, te kad je magla ili puše sjeverni vjetar). To su obično boravci samo na terasi, ako je lošije vrijeme ili boravci na dvorištu za lijepog vremena, ovisno o godišnjem dobu.

Odlasci u prirodu planiraju se prema interesima i potrebama djece, kao šetnje u bližu i dalju okolicu, i prema sadržajima: gajevi – branje gljiva, cvijeća, skupljanje šumskih plodova, puževih kućica, uživanje uz vodopad i dr., voćnjaci – branje voća, promatranje ciklusa od cvatnje do ploda, uživanje u voću (naše mjesto okruženo je velikim voćnjacima), nogometno igralište – natjecateljske igre, trčanje, sloboda u pokretu i prostoru, školsko igralište – pokretne igre, igre s pjevanjem, druženje s bivšim "kolegama"...

Za ovu godinu još nismo definirali kuda ćemo na izlet i što ćemo vidjeti-ovisno o ponudama koje dobivamo od putničkih agencija-roditelji se na svakom roditeljskom sastanku slože da odgojiteljice odluče kamo će se ići. Ove godine najvjerojatnije u Zoo-vrt (naime djeca ispituju), onda ćemo odlučiti o popratnim sadržajima, da li aerodrom ili kazališna predstava ili kakva radionica za djecu.

3.6. ODGOJNO ZDRAVSTVENI PROGRAMI: zimovanje, ljetovanje

Zimovanje i ljetovanje predviđa se za djecu u šestoj i sedmoj godini života. Programi za zimovanje i ljetovanje ostvarivat će se prema zainteresiranosti roditelja sa Dječjim centrom Čakovec ili prema prihvaćenim ponudama raznih agencija.

Troškove u potpunosti snose roditelji.

3.7. PRAĆENJE PSIHOFIZIČKOG RAZVOJA DJETETA, sastanci s roditeljima i rad na zdravstvenoj poduci

1. Osnovna zdravstvena evidencija djeteta vodi se u zdravstvenoj ustanovi, a u predškolskoj ustanovi odgojitelj vodi individualnu dokumentaciju (imenik, tablice)

- sistematski pregledi
- antropometrijska mjerenja-tablice-svaki drugi mjesec
- procijepljenost
- oboljenje djeteta – izostanci – evidentiraju se potvrdom liječnika-izostanak više od 60 dana

11.

- zahtijeva ponovni sistematski pregled ili dio pregleda ovisno o razlogu izostanka
- psihofizički razvoj djeteta – dnevnic
- povrede-evidencija ozljeda

Predškolska ustanova je mjesto gdje se može sistematski i organizirano provoditi zdravstveni odgoj predškolskog djeteta i njihovih roditelja. Tu dijete stječe navike korisne za zdravlje koje se formiraju u ranom djetinjstvu.

Zdravstvenim odgojem podiže se zdravstvena kultura roditelja, postiže se veće znanje o zdravlju i bolesti, provodi se poštivanje higijenskih propisa čime se djeluje na unapređivanju zdravlja djece i prevenciju bolesti.

To postižemo zdravstvenom podukom :

Zdravstvena poduka	Tema	Vrijeme	Nositelj zadatka
Kutić za roditelje	Tekstovi iz stručnih časopisa Razne obavijesti Zavoda za javno zdravstvo-ove godine na početku, obavijest o noro i rota virusu (što su, kako se prenose, postupak kod oboljenja većeg broja djece u grupi ili epidemije, vrlo je zarazan...)	Kroz godinu rujan	Odgovitelji odgovitelji roditelji čistačica kuharica
Sastanci s roditeljima	Obavijest – upit – savjet -roditelji često znaju pitati i za savjet o ponašanju djece kod kuće	Prema potrebi i interesu roditelja	-Odgovitelji stručnjaci u svom pozivu
Predavanja	- interes roditelja – upitni listić - njega zubiju - alergije - adaptacija - higijena-osobna i polazak u školu - razvoj govora	travanj kroz god. rujan listopad	liječnik stomatolog med. sestra logoped psiholog
Razvojna mapa djeteta	-za dokumentiranje djetetova razvoja i učenja -za bolje razumijevanje djetetova razvoja kao temelj za individualizirano poticanje istog -za djetetovo praćenje vlastitog napretka i samovrednovanje-poticanje veće samostalnosti u procesu učenja -za pružanje mogućnosti uvida u razvoj i učenje djeteta roditeljima -za bilješke o dječjim vještinama - svijest o samom sebi - emocionalni razvoj - društvena igra - spoznajni razvoj - govor - pismeno izražavanje - umjetničke vještine - socijalno ponašanje - razvoj fine i grube motorike - razvoj mašte	Kroz godinu	odgovitelj

Planiramo posjet stomatologa iz našeg mjesta kao i svake godine, koji će roditeljima (grupno, poslije doručka) kroz igru s djecom, pokazati praktično kako se treba sada, ali i ubuduće brinuti o zubima. To prakticiramo svake godine, jer se roditelji smjenjuju, pa uvijek ima novih. Posjet će biti dobrovoljan, jer stomatolozima se više ne plaća briga tj. suradnja i posjet

vrtićima, a na premazivanje fluorom više ne treba ići, jer su današnje paste dovoljne za tu svrhu i pranje zubiju dva puta na dan.

Psihologinja gđa. Eleonora Glavina iz Čakovca i logopedinja igđa. Ana Grubišić iz Strahoninca održati će predavanje o razvoju govora i o pripremi djeteta za školu, svaka iz aspekta svoje stručnosti, a na prvom predavanju o adaptaciji rečeno je roditeljima da razmisle o temama, koje bi htjeli slušati u našem vrtiću, a ravnateljica će se pobrinuti i pozvati stručnjake. Za dobro zdravlje je potrebno puno se kretati i vježbati, što naš vrtić naročito puno i dobro provodi s djecom, kako bi stekli tu zdravu naviku. Obilježiti ćemo Olimpijski dan (10. rujna) i organizirati razna vježbanja-poligone. Upravo se pripremamo za Move Week, tjedan kretanja (21-27.09.) - plesanje na otvorenom, starinske igre - u okviru akcije "Vratimo sport i igru na ulice i u parkove". Svjetski dan pješaka (15. listopada), obilježiti ćemo već tradicionalno, pješaćenjem u naš gaj na vodopad, koji je udaljen od vrtića nešto više od 2 km i to sa štapovima (kao nordijsko pješaćenje, to je sad popularno), a neki će na štapove objesiti marame - pinklece, u kojima će biti keksići, štapići i sl. Tamo ćemo se poigrati, okrijepiti i pješice natrag. Manja djeca će pješaćiti u obližnji voćnjak i tamo se počastiti.

3.8. PLAN SANITARNO – HIGIJENSKOG ODRŽAVANJA VRTIĆA

Vrtić je sklopio ugovor s «Bioinstitutom d.o.o.-Laboratorijska djelatnost» iz Čakovca, ovlaštenim laboratorijem za mikrobiološka ispitivanja, koji kontrolira kuhinjski pribor i hranu, te nam provodi DDD mjere.

Kuharice dva puta godišnje vrše sanitarne preglede i svake četiri godine obnavljaju znanje polazeći tečajeve higijenskog minimuma, koji polazi i čistačica, jer pomaže kod posluživanja hrane.

Ostali zaposleni vrše sanitarni pregled jednom godišnje. Provodi Zavod za javno zdravstvo Čakovec.

U plan je uključen nadzor službe Županijske sanitarne inspekcije o čemu se vodi zapisnik.

- Obavlja se redovito čišćenje i dezinficiranje sanitarija i ostalih prostorija prema Planu čišćenja koji se provodi u sklopu HACCP-sustava

4.1. REDOVNI PROGRAMI, CILJ, BITNE ZADAĆE, IZBOR SADRŽAJA (PREMA DJEČJEM ISKUSTVU, INTERESIMA I POTREBAMA RAZVOJNE DOBI), STVARANJE UVJETA ZA ORGANIZIRANJE I UNAPREĐIVANJE DJEČJIH AKTIVNOSTI RADI ZADOVOLJENJA NJIHOVIH RAZVOJNIH POTREBA

U Dječjem vrtiću «Ftiček» provode se redovni 10-satni i 6-satni programi za djecu vrtićke dobi, te kraći (jednom tjedno)verificiran program engleskog jezika koji provodi "Didasko"- jezično edukativni centar iz Preloga..

Opći cilj:

- očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta, poticanje cjelovitog razvoja svih funkcija, sposobnosti i mogućnosti, a u skladu sa suvremenim znanstvenim spoznajama, zakonitosti djetetova razvoja i njegovim stvarnim mogućnostima .

Posebni ciljevi i zadaće su:

- očuvanje zdravlja
- razvoj emocionalne stabilnosti
- razvoj samostalnosti
- razvoj pozitivne slike o sebi
- razvoj socijalne interakcije
- razvoj komunikacije
- razvoj slobodnog izražavanja
- razvoj radoznalosti – ljubopitljivosti
- razvoj kreativnosti
- razvoj intelektualnih sposobnosti

Globalni cilj za ovu ped.god.:

- otvorenost sustava za potrebe okoline – različite vrste, oblici i koncepcije rada s predškolskom ustanovom (redovni program, radno vrijeme, razni programi za obogaćivanje redovnog programa – međimurski običaji i plesovi)
- fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa – prilagodljivost konkretnim potrebama, mogućnostima i interesima djeteta i roditelja npr.radno vrijeme,doručak isl.
- otvorenost prema roditeljima i drugim čimbenicima(vrednovanje,dogovaranje ,prihvaćanje ideja,savjeta isl.)
- ostvarivanje prava roditelja na sudjelovanje u organiziranom odgajanju djeteta (upravljanje vrtićem kao član Upravnog vijeća,roditelj u grupi, boravak roditelja kod adaptacije djeteta, prijedlozi,mišljenja i očekivanja uvažavati kod planiranja programa, pomoć odgajatelju u izradi didaktičkih sredstava i uređenja interijera, suradnja kod realizacije svečanosti i blagdana i dr.)-radne radionice:prigodne (djeca),prezentacijske(aktivnosti zajedno s djecom) i partnerske (kao gost,animator,njihovo zanimanje i sl.)

14.

4.2. GLOBALNO, TEMATSKO PLANIRANJE PO ODGOJNIM SKUPINAMA BITNI CILJEVI, ZADAĆE, SADRŽAJI I AKTIVNOSTI PREMA RAZVOJNIM ZADAĆAMA

4.2.1. PROGRAM RADA S DJECOM U ČETVRTOJ GODINI ŽIVOTA

ZADAĆE:

a) Tjelesni i psihomotorni razvoj

- u suradnji s roditeljima utvrđivati navike osobne higijene i njegovati već stečene. Stvarati uvjete za usvajanje zdravog načina života i navika korisnih za zdravlje djeteta.
- Poticati ih da se osamostaljuju u svladavanju higijenskih navika životno-praktičnih aktivnosti.
- Razvijati i provoditi vježbe za jačanje svih grupa mišića, razvoj stopala radi pravilnog držanja tijela, te organizirano kretanje i postavljanje : vlak – kolo – (ograda)
- Razvijati osnovne pokrete: hodanje, trčanje, poskoci-skokovi-preskoci, bacanje, gađanje, hvatanje i dizanje, nošenje i vučenje, potiskivanje i kotrljanje kroz elementarne igre, igre na snijegu, na vodi, uz vokalnu instrumentalnu muziku.
- Provoditi jutarnju tjelovježbu
- Provoditi vježbe za razvoj fine motorike: prsti i ruka (igre građenja manjim kockama, igre prstićima, precizni hvat palca i kažiprsta (igre raznovrsnim papirom, trganje, gužvanje, razvrstavanje manjih predmeta, držanje olovke), zapešće; (bacanje velike lopte, nošenje predmeta u šaci, premještanje predmeta)

b) Socio-emocionalni razvoj ličnosti

- Osigurati uvjete da se njeguje i zadrži veza obiteljskog doma i dječjeg vrtića
- Poticati djecu da iznose svoje doživljaje iz obiteljskog doma , da govore o članovima obitelji,
- Osigurati uvjete za prvi susret djeteta s vrtićom, s odgojnom skupinom i odgojiteljem
- Stalno podržavati osjećaj sigurnosti, zadovoljstva i slobode.
- Poticati inicijativu i organizirati individualne i zajedničke igre koje raduju djecu u koje se spontano uključuju i igraju se zajedno s odgojiteljima. Podržavati kompetenciju djece.
- Podržavati prijateljsku pomoć u igri i dnevnim aktivnostima
- Navikavati djecu da čuvaju igračke i imovinu u vrtiću

c) Spoznajni razvoj

- Upoznati djecu s namjenom pojedinačnih prostora u okviru vrtića (soba, garderoba, sanitarija, dvorana, igrališta)
- Upoznati biljke i životinje karakteristične za okolinu
- Uočavati vremenske i prirodne karakteristike
- Poticati igre za stjecanje prvog iskustva o prometu, te da ima pozitivne uzore ponašanja u prometnoj situaciji
- Označavati prostorne, količinske i vremenske odnose
- Poticati ih da se služe jednostavnim alatima i priborom: kantice, spužve, lopatice i sl.
- Njegovati smisao za lijepo i estetsko oblikovanje
- Reproduciranje glazbenih cjelina koje su povezane sadržajno i vremenski
- Poticati ih da pjevaju jednostavne pjesme E1-A1, da točno izgovaraju tekst, glazbenu cjelinu, da pjevaju umjerenom jačinom glasa.

- Igre za razvoj glasovnog aparata, slušanje instrumentalne glazbe:
 - Intenzitet, tempo i dinamika
- Omogućiti daljnje upoznavanje likovno-tehničkim sredstvima za crtanje i prostorno oblikovanje (mekana olovka, kreda , flomaster, papir, plodina i sl.)

d) Govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo

- Poticati djecu na razgovor i međusobno komuniciranje postavljanjem potrebnih pitanja, razgovorom, brojalicom, pričama, stihovima što ih mogu zajedno s odgojiteljem ponavljati.
- Poticati djecu da se uključe u igre scenskom lutkom
- Poticati djecu da imenuju roditelje, braću osobnim imenom, opisuju poslova koje obavljaju roditelji kod kuće , svoj život u obitelji, emocionalne odnose, da oslovljavaju odgajatelja i djecu osobnim imenima.
- Stvarati osnovu za razvoj govora i obogaćivanje dječjeg rječnika primjerenim literarnim djelima, slikovnicama, odabranim tekstovima proze i poezije.
- Stvarati osnovu za pravilno artikuliranje glasova i riječi. U svakodnevnim aktivnostima djecu postupno upućivati u jednostavne improvizacije scenskom lutkom.

4.2.2.. PROGRAM RADA S DJECOM U PETOJ GODINI ŽIVOTA

ZADAĆE:

a)Tjelesni i psihomotorni razvoj

- Njegovati navike održavanja osobne higijene, svlačenje, oblačenje i urednog odlaganja odjeće i obuće
- Podržavati samostalnost kod jela, da upotrebljavaju adekvatni pribor
- Poticati djecu na usvajanje zdravog načina života
- Tjelesna kultura – provoditi opće pripremne vježbe za : jačanje krupnih grupa mišića, pravilan razvoj stopala, pravilno držanje tijela, razvoj snage i jačine, te organizirano kretanje i sastavljanje
- Njegovati i razvijati osnovne pokrete: naročito koristiti elementarne igre (trčati , skakati, bacati, gađati, nositi)
- Igre u vodi i na snijegu
- Igre uz vokalno-instrumentalnu pratnju
- Uz akustičnu pratnju (udaraljke, bubanj i sl.)
- Provoditi finu motoriku (škare, olovka, plastelin, razvrstavanje, nizanje)
- Provoditi jutarnju tjelovježbu
- Organizirano se kretati: par, kolo, plot, vlak

b)Socio-emocionalni razvoj i razvoj ličnosti

- Poticati djecu da govore o članovima obitelji, o životu i radu o susjedima, prijateljima, praznicima i sl.
- Razvijati poštovanje prema svima koji se brinu za sigurnost djece u obitelji, vrtiću i

neposrednoj okolini. Znati ime vrtića, mjesta, naselja i ulica. Pratiti događaje koji se odvijaju u naselju kao što su izgradnja i različite manifestacije. Upoznati društvene

16.

- institucije u mjesnoj zajednici.
Utvrđivati navike pravilnog ophođenja među djecom i odraslima. U dnevnom životu, igri i radnim obavezama razvijati humane i ravnopravne odnose među spolovima i prijateljstvo među djevojčicama i dječacima. Učiti djecu da čuvaju društvenu imovinu: zgradu vrtića, igralište, zelene površine. Posjetiti i upoznati spomenike i muzeje.

c) Spoznajni razvoj

- Upoznati osnovna obilježja biljnog i životinjskog svijeta, razvijati brigu i ljubav za njih. Zapažati, uspoređivati, imenovati odnose među predmetima, prostorima, imenovati količinske i vremenske odnose.
- Stvarati uvjete za igru i rad u kojoj će se koristiti jednostavnim pomagalima i alatima
- Razvijati prometnu kulturu kretanja djece. Prepoznati prometne znakove koji su karakteristični u okolini doma i vrtića, a vezani su za sigurnost djece u prometu.
- Poticati da pjevaju pjesme s određenom preciznošću u opsegu D1-H1-C2 neznatno bogatije ritmičke strukture, narodne i umjetničke.
- Provoditi igre za razvijanje govornog aparata, slušanje glazbe, poticati da prepoznaju skladbu po melodiji, ritmu, sadržaju, karakteru, tempu, dinamici glazbe.
- Razvijati glazbenu osjetljivost, kretanje uz glazbu, dječje glazbeno stvaralaštvo, igre uz pjevanje i male glazbene aktivnosti.
- Njegovati sposobnosti upotrebe likovno-tehničkog sredstva u plošnom oblikovanju i crtanju, slikanju, u prostoru i plastičnom oblikovanju, građenju, sudjelovanje u uređivanju prostora vlastite okoline.

d) Govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo

- Imenovati članove obitelji osobnim imenima i označavanje obiteljskog srodstva, stalnog mjesta boravka članova obitelji, zanimanje roditelja, susjeda, imenovati zaposlene u vrtiću. Navikavati djecu na pravilno izgovaranje samoglasnika i suglasnika, razlikovati glasan i tih govor.

-Primjerima izvornog umjetničkog i narodnog stvaralaštva s područja književnosti, brojalicama, zagonetkama, pričama, pripovijetkama i stihovima kod djece izazvati interes za književna djela.

- Njegovati scenski izraz, dramatizirati priče i stihove.

4.2.3..PROGRAM RADA S DJECOM U ŠESTOJ I SEDMOJ GODINI ŽIVOTA

-program predškole integriran je u redovni program

ZADAĆE:

a) Tjelesni i psihomotorni razvoj

- Stvoriti osnove da se djeca samostalno poslužuju obrocima hrane po sistemu

17.

- samoposluživanja i njegovati higijenske navike u svezi s prehranom: čistoću ruku, čistoću i urednost pri uzimanju obroka da se služe priborom za jelo (uz žlicu i vilicu i nož) i sl.

- Osamostaljivanje djece i utvrđivanje navika higijene: pranje ruku, umivanje i češljanje osobnim priborom za češljanje, održavanje higijene usta, zuba, i četkice za zube, usvajanje higijene mokrenja i stolice, upotreba toaletnog papira

- Navikavati djecu da samostalno održavaju čistoću tijela, da čuvaju zdravlje, pravilno reagiraju u slučajevima nezgode, pružanju pomoći stavljanjem flastera, vođenje brige za bolesnog prijatelja

Cjelokupnim dnevnim rasporedom poticati usvajanje zdravog načina života i navika korisnih za zdravlje. Razvijati navike aktivnosti i odmora u obitelji, održavanje čistoće u prirodi i okolini. Podržavati samostalnost djece u oblačenju i svlačenju, urednom odlaganju odjeće i obuće i oblačenje prema vremenskim prilikama. Nastaviti s poticanjem djece da uočavaju brigu odraslih za zdravlje djece.

- Snalaziti se u prostoru pomoću zvučnih i video signala trčanjem, skakanjem dizanjem, nošenjem, bacanjem i gađanjem
- Znati se organizirano kretati – par, krug, vrsta, kolona
- Provoditi štafetne igre
- Igre na snijegu i s vodom (razne konstrukcije od plastičnih cijevi, ljevci, cjedilke i sl.)
- Igre uz vokalno-instrumentalnu pratnju
- Hodati, trčati, poskakivati uz glazbenu pratnju
- Izvoditi jednostavne ritmove pljeskanjem i kretanjem
- Dječji plesovi hodanjem, trčanjem i poskocima
- Razvijati finu motoriku raznim grafo-motoričkim vježbama i igrama (vezanje vezica, zakopčavanje gumba i raznih kopči)
- Razvijati i dalje sve osnovne oblike kretanja-satovi tjelesnog odgoja
- Provoditi obveznu jutarnju tjelovježbu

b) Socio-emocionalni razvoj i razvoj ličnosti

- Znati osobno ime, prezime i adresu stana. Njegovati pozitivne emocionalne odnose među članovima obitelji. Upoznati djecu s pravilnom podjelom poslova i zadataka u obitelji, gdje će dijete biti nosilac jednostavnih poslova.

- U suradnji s obitelji utjecati na pozitivan model ponašanja roditelja i drugih članova obitelji

- Znati naziv i adresu vrtića, razvijati pravilan odnos među djecom i prema odraslima ophođenje, oslovljavanje, pozdrav i sl.

- Razvijati humane i ravnopravne odnose među spolovima u svakodnevnim aktivnostima, igri, radnim zadacima, obitelji i vrtiću

- Razvijati uvažavanje različitosti koje postoje među djecom, obiteljima, lokalnoj zajednici-da uvažavaju razlike i uče s njima postupati na uvažavajući način

- Razvijati uvažavanje različitosti izvan vrtića-uče o različitim kulturama, ali uviđajući i međusobnu sličnost, osjećaj univerzalne povezanosti s ljudima svijeta, -odbaciti predrasude,

- Razvijati građanske kompetencije-razvoj sposobnosti slušanja i razmatranja različitih stajališta,kritička mišljenja,suradnja s drugima,izražavanje vlastitog mišljenja
- Razvijati potrebu kod djece da se dogovaraju i planiraju zajedničke igre i aktivnosti, njegovati osjećaj samopouzdanja, poticati ih da zajednički uređuju i mijenjaju prostor u kojem borave, te da se njime funkcionalno koriste.
- Upoznati neke narodne običaje i kulturnu baštinu, njegovati osjećaj pripadnosti rodnom kraju i domovini. Pratiti i upoznati događaje u mjestu i zanimanju stanovnika mjesta i užeg zavičaja.
- Upoznati i posjetiti društvene institucije u mjestu i neke privredne djelatnosti u kojima su zaposleni roditelji djece.

18.

- Razvijati i njegovati poštovanje prema vrijednostima ljudskog rada, pravilan odnos među ljudima, pravilno ophođenje u radnoj sredini i društvenom životu
- Upoznati djecu s ljudima koji se, pored roditelja, brinu za njihov mir i sigurnost u vrtiću, mjestu i domovini. Označavati značajne datume naše povijesti.

c) Spoznajni razvoj

- U svakodnevnim situacijama poticati djecu da upotrebljavaju razne predmete i materijale, da pronalaze originalna rješenja, te da vlastitu zamisao i aktivnost dovedu do kraja
- Poticati djecu na igru i primjerene radne aktivnosti s raznim materijalima i alatima: drvo, tekstil, papir, škare, igla, kliješta, odvijač, alat za rad u vrtu i dr.
- Razvijati u djece spretnost, znanje i sposobnosti potrebne za čuvanje vlastite sigurnosti i samozaštitu. Poticati djecu da u svakodnevnim situacijama i igrama zapažaju, uspoređuju i imenuju prostorne, količinske i vremenske odnose.
- Nastojati da se djeca u svakodnevnom govoru služe nazivima nekih mjera: kilogram, litra, metar,sat i sl. da u igrama upotrebljavaju redne brojeve, da prepoznaju pisane brojeve do dvanaest i da broje do deset, unaprijed i unatrag.
- Razvijati matematičke kompetencije tj.predmatematičke vještine-klasifikacija,uspoređivanje,skupovi,prostorni odnosi, geom.tijela, likovi i crte, (prepoznavanje oblika),jednostavne računске operacije i problemi,razlomci(cijelo-polovina-četvrtina),
- Razvijati samostalnost djece u dnevnoj brizi za biljke i životinje u obiteljskom domu i vrtiću
- Poticati djecu da promatranjem, praktičnim provjeravanjem i zaključivanjem uočavaju neke uzročno-posljedične veze i stječu elementarno znanje o zakonitostima u prirodi: zagrijavanje i hlađenje vode i drugih materijala,topivost,plovnost u vodi, privlačenje magnetom, povećala, izvori zvuka ,izvori svjetlosti,igre sjene i svjetla i dr.,razlikovati vremenske odnose (npr:god.doba,dani u tjednu)
- Imenovati prometne znakove koji su važni za sigurnost djece u prometnoj situaciji u mjestu i u užem zavičaju. U konkretnim situacijama upućivati djecu da se pravilno ponašaju u prometu
- Reproduciranje glazbe – slušanje glazbe koje se svakodnevno emitira po izboru djece a izvode je po mogućnosti dječji sastavi (svirači na udaraljkama, na frulama, ksilofonima, metalofonima) i dječji zborovi, slušanje poznatih pjesama (djeca odabiru glazbene kulise u drugim područjima rada i aktivnostima).
- Samostalno izvođenje poznatih pjesama
- Transformirati pjesmice malog opsega na više, niže, promjenom tempa i dinamike a odabrane pjevane motive varirati ritmički i dinamički. Izgovaranje samoglasnika i suglasnika najprije u ritmičkim kombinacijama, a zatim u melodiji, te igranje slogovima na raznim

visinama.

- Slušati narodne i umjetničke pjesme. Prepoznati već slušane skladbe, uočavati promjene tempa, dinamike i karaktera slušane skladbe.
 - Uočavati jednostavne ritmičke oblike i melodijske motive koji se više puta ponavljaju
 - Prepoznati instrumente po boji zvuka, a glasove po boji i raznovrsnosti interpretacije uočavati jednostavne ritmičke oblike i melodijske motive koji se više puta ponavljaju
 - Poticati izrađivanje raznih udaraljki od prirodnog materijala, drva, metala, plastike i dr.
 - Poticanjem rada «sakupljača brojalica» snimiti brojalice koje su djeca upamtila.
- Poticati na stvaranje zvučnih kulisa uz dramatizacije i glazbene igrokaze s lutkama
- Snimiti glazbeno ritmičke cjeline kao sastav djece, poticati ih na ponovno slušanje
 - Kretati se uz ritam, dinamiku, sadržaj, melodiju i oblik skladbe. Kretanje pojedinog djeteta usklađivati s kretanjem njegova partnera i cijele skupine. Povećati vrste kretnji, obogatiti smjer kretanja i sve više uklapati kretanje na glazbenu dinamiku, tempo, karakter i oblik

19.

- Nastojati da djeca: samostalno sastavljaju ritam na melodiji ili mijenjaju melodiju na određeni ritam, da uz priču ili stihove izabiru glazbene dijelove, da za lutke sastavljaju male glazbene razgovore, da stvaraju ritmičko zvučne pratnje za animaciju i kazalište lutaka (Orfov instrumentarij, "domaće" izrade raznih svirala-gitara od kutije i strune, razne zvečke, bubnjevi)
 - Omogućiti djeci daljnje razvijanje izražajnih i oblikovanih sposobnosti likovnim sredstvima i materijalom
 - Poticati djecu na: likovni rad nakon promatranja, na temelju sjećanja ili zamišljanja.
- Poticati djecu na igre slaganja i kombiniranja
- Poticati djecu na bogatija i detaljnija zapažanja svojstva oblika i pojava oko njih
 - Poticati djecu da likovno izražavaju svoja zapažanja, predodžbe, poimanje svijeta oko njih i u njima

d) Govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo

- Imenovati mjesto u kojem živi. Imenovati složenijim govornim izrazima događanja u mjestu, široj i užoj okolini
- Imenovati osobnim imenom prijatelje u igri iz ostalih odgojnih skupina. Poticati djecu da samostalno pripovijedaju o događajima, ljudima, pojavama i sl. obogaćivati rječnik riječima koje se ne upotrebljavaju u svakodnevnom govoru
- Poticati samostalno prepričavanje priča, filmova, televizijskih i radio-emisija, događaja i sl.
- Poticati djecu da izražajno govore stihove, brojalice i sl. Njegovati osobine dobrog govora: jasnoću, razgovijetnost i živost izražavanja, čitanja, pravilnu dikciju i intonaciju uz dobar govorni model odgojitelja
- Poticati i njegovati spontane dječje govorne stvaralačke igre. Proširivati rječnik djeteta imenovanjem istih imena za različite stvari, različitih imena za iste stvari, graditi nove riječi, izmišljati pitalice, zagonetke, stihove i priče. Raznim oblicima dramskih aktivnosti inspiriranih likovnim, literalnim i glazbenim djelima utjecati na razvijanje govornog stvaralaštva djece
- Poticati djecu na spontano stvaralačke dramske igre uživljanje u uloge po vlastitoj želji i zamisli, improviziranjem stvarnih životnih situacija i identifikacijom s likovima uz scenske lutke, izražavanjem riječima, gestama i mimikom. Izmišljanjem priča i stihova prema zadanim riječima prema slici.

- Uočavati ljepotu govornog izražavanja u regionalnoj narodnoj i umjetničkoj književnosti. Koristiti se u radu s djecom književnom, scenskom, filmskom i glazbenom tematikom iz suvremenog života.
- Dramatizirati priče pomoću scenskih lutaka, plošnih, ginjol i lutaka na prstima. Približiti djeci scenske umjetnosti dostupne njihovoj dobi (kratki lutkarski igrokazi).
- Postupno uvoditi u osnovne filmske kulture na djeci primjeren način- vrste filmova, vrste animiranih, sličice u nizu, crteži u blokiću (brzo listanje)
- Približavati djeci literarno, likovno i filmsko djelo. Stvarati uvjete za zaključivanje djeteta u govornu, vizualnu i literalnu komunikaciju s filmom- posjet kinu, kazalištu, knjižnici (bibliobus)

4.5. PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA

- Praćenje, dokumentiranje i individualno planiranje kao bitan segment rada odgojitelja
- razvoj različitih tehnika praćenja i dokumentiranja aktivnosti djece i odgojnog procesa u cilju razumijevanja djeteta
 - timska planiranja/refleksije u svrhu dogovaranja daljnjih smjernica rada i pokretanja projekata
 - zapisi dostupni djeci npr. fotografije djece u aktivnostima u centrima, tekstualni zapisi djece i odgojitelja i sl. s ciljem prisjećanja djece na protekle aktivnosti, poticanja suradnje i samoučenja te

20.

- razvoj projekata temeljenih na interesu djece
- prezentacija rada skupina i procesa učenja djece kroz dokumentaciju (fotografije, izvještaji, dječji radovi) u zajedničkim prostorima (hol, međuprostori, blagovaona)
- Pedagoška dokumentacija navedena je u Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću.:
- Matična knjiga djece (matični broj upisa i osnovni podaci o djeci)
 - Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine (orijentacijski plan i program odgojno obrazovnog rada i njegovo vrednovanje (tromjesečno), tjedni plan i program odgojno obrazovnog rada (planirani poticaji za aktivnosti i zapažanja o aktivnostima koja su temelj za daljnje planiranje, i zajedničke aktivnosti djece i odraslih (izleti, druženja, svečanosti), roditeljski satanci, suradnja s roditeljima- individualna, skupna...)
 - Imenik djece- važni podaci o djetetu
 - Ljetopis- opisuje važne i bitne događaje za svaku proteklu ped. god.
 - Godišnji plan i program odgojno-obrazovnog rada (temeljni dokument u kojem se planiraju svi poslovi i aktivnosti koji će se obavljati u ped. god.)
 - Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa
 - Program stručnog usavršavanja (oblici stručnog usavršavanja- u ustanovi, izvan ustanove, individualno- vode odgojitelji, stručni suradnici, med. sestre)
 - Dosje djeteta s posebnim potrebama (djeca s teškoćama u razvoju i darovita djeca)
 - Knjiga zapisnika (sjednice odgojiteljskih vijeća, internih stručnih aktiva i radnih dogovora)

21.

1.5.NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA

5.1. Permanentno usavršavanje odgojitelja provest će se kao što je Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju predviđeno:

- individualno usavršavanje-stručna literatura, stručni časopisi
- kolektivno usavršavanje izvan ustanove-stručni skupovi i predavanja, supervizije, seminari, savjetovanja i dr. vezano uz struku
- kolektivno usavršavanje u ustanovi-odgojiteljska vijeća, stručni aktivni i radni dogovori

Individualni plan usavršavanja donosi svaki odgajatelj početkom pedagoške godine i dužan je ispuniti obrazac za individualni plan i program permanentnog usavršavanja (obrazac UT-XI/2-9) koji će biti odložen u dosje djelatnika i sastavni je dio dokumentacije djelatnika.

Valorizacija realizacije plana obaviti će se krajem pedagoške godine na Odg.vijeću.

Teme za Odgojiteljska vijeća predlažu odgojitelji, a teme će biti i izvješća sa stručnih skupova:

TEMA	Planirano trajanje 30 sati	Plan po mjesecima 10 mjeseci	NOSITELJI
*Godišnje izvješće -donošenje *Financijsko izvješće-polugodišnje *Godišnji plan i program-razmatranje-priprema za U.V.		kolovoz	Ravnateljica Irena Čevizović svi

*Kurikulum-razmatranje-priprema za U.V. *Organizacija rada *Plan stručnog usavršavanja -radni dogovor	4 1		svi
*Agresivnost kod djece predškolske dobi *Govor-komunikacija-jezik *Škole za Afriku-projekt -radnidogovor	2 1	rujan	Branka Novak Maja Kramar Nevenka Igrec
*Priprema djece za školu-predavanje gđe.Eleonore Glavina,psih. -radni dogovor	 2 1	listopad	svi svi
	2 1	studeni	
	2 1	siječanj	
	2 1	veljača	
	2 1	ožujak	
	2 1	travanj	
	2 1	svibanj	
*Izvešća po grupama,valorizacija *Organizacija rada preko ljeta *Dokumentacija *Valorizacija realizacije God.plana i programa *Praćenje provedbe aktivnostina implementacijiHACCP-sustava i informiranje o realizaciji -radni dogovor	 2 1	lipanj	svi

Napomena: Za ostale mjesece očekujemo izbor tema sa stručnih skupova organiziraneih od strane Udruge odgojitelja "Krijesnice", te pozive i drugih organizatora s temama iz naše struke.

KOLEKTIVNO USAVRŠAVANJE IZVAN USTANOVE

- Katalog stručnih skupova -Agencije za odgoj i obrazovanje19
- stručni skupovi u organizaciji Udruge odgajatelja "Krijesnice"
- drugi iz struke koji su kompetentni održavati predavanja vezana uz predškolski odgoj

METODE I OBLICI RADA	PROGRAM / TEMA STRUČNOG SKUPA	VRIJEME održavanja	VODITELJ -predavač	MJESTO
----------------------	-------------------------------	--------------------	--------------------	--------

Radionica iskustveno-edukativnog tipa	Agresivnost kod djece predškolske dobi	08.srpanj 2015.	Predavači Dječjeg centra "Zvir"	Čakovec
Radionica iskustveno-edukativnog tipa	Govor-komunikacija-jezik-grupna supervizija	09.rujan 2015.	Predavači Dječjeg centra "Zvir"	Čakovec
Seminar za koordinate program Škole za Afriku	Humanitarna inicijativa, rezultati i iskustva, te novi projektni materijali	15.rujan 2015.	Ivana Kralj, predstavnik ureda UNICEF-a za Hrvatsku	Gimnazija J.Slavenskog, V.Nazora 34, Čakovec
Stručno predavanje	Priprema za školu	listopad	Eleonora Glavina, prof. psiholog	Vrtić Ftiček
Radionica iskustveno-edukativnog tipa	Grupna supervizija-tema?	14.listopad 2015.	Predavači Dječjeg centra "Zvir"	
Radionica iskustveno-edukativnog tipa	Posljedna grupna supervizija s projektom Shift-tema?	11.studeni 2015.	Predavači Dječjeg centra "Zvir"	
Stručna predavanja i radionica	Waldorfska pedagogija	studeni	?	Centar Dr.Rudolfa Steinera D.Kraljevec
Stručno predavanje	Priprema za školu	Prosinac	Ana Grubišić, prof.logoped	

23.

Napomena kao iz prethodne tablice!

5.2. GODIŠNJE I MJESEČNO PLANIRANJE SATNICE

- Individualno usavršavanje – 100 sati godišnje (stručna literatura, stručni časopisi, zakoni vezani uz struku)
- Kolektivno usavršavanje izvan ustanove – 10 sati (okvirno) >>> broj sati godišnje ovisi o broju seminara, stručnih predavanja, radionica i drugih oblika usavršavanja koje će biti organizirane od strane raznih stručnjaka, udruga, te ustanova vezano za našu struku.
- Kolektivno usavršavanje u ustanovi – 30 sati godišnje :Odgovornost vijeća – prema potrebi, a obavezno na početku ped god. i na kraju ped.god. ,te interni stručni aktivisti, te radni dogovori – obično poslije vijeća ili aktivisti ili po potrebi (pripreme za razne aktivnosti i događanja -interna i eksterna)

PREZIME I IME	Djelatnost koju obavlja	Dužina radnog	God. odmor:	Broj radnih	Neposredn i odgojno-	Ostali poslovi	Ukupni sati: -za odg.-
------------------	----------------------------	------------------	----------------	----------------	-------------------------	-------------------	---------------------------

	RADNIKA	radno vrijeme: određeno- neodređeno	vremena : puno- nepuno	broj dana/ broj sati (G.O. x 8)	dana (253- broj dana G.O.)=E	obrazovni rad s djecom -5,5sati- Ex5,5=F	do pune satnice -2,5sati- Ex2,5= H	obr.z.radnike: (F+H)+(G.O.x8)= 2024 -za ostale radnike: Ex8+(G.O.x8)=20 24
	A	B	C	D	E	F	H	K
1	Čevizović Irena	<u>Odg./ravn</u> neodređeno	4+4	32/(256)	221	Ex2,75 =607,75	Ex5,25= 1160,25	1768+256
2	Igreč Nevenka	<u>Odgojitelj</u> neodređeno	8	30/(240)	223	1226,5	557,5	1784+240
3	Jurmić Milica	<u>Kuh./čist.</u> neodređeno	6+2	31/(248)	222	-	-	1776+248
4	Mesarić Andrijana	<u>Kuharica</u> neodređeno	8	30/(240)	223	-	-	1784+240
5	Mlinarić Milena	<u>Odgojitelj</u> neodređeno	8	31/(248)	222	1221	555	1776+248
6	Sečan Ivana	<u>Čistačica</u> neodređeno	8	27/(216)	226	-	-	1808+216
7	Talaš Božica	<u>Odgojitelj</u> neodređeno	8	28/(224)	225	1237,5	562,5	1800+224
8	Sabol Ana	<u>Odgojitelj</u> neodređeno	8	29/(232)	224	1232	560	1792+232
9	Vlah Sandra	<u>Odgojitelj</u> neodređeno	8	30/(240)	223	1226,5	557,5	1784+240
10	Novak Branka	<u>Odgojitelj</u> određeno	8	*20/(160)	211-20 =191	1160,5	527,5	*1688+160
11	Kramar Maja	<u>Odgojitelj</u> određeno	8	*4/(32)	43-4 =39	39x7 =273	39x1 =43	*316+32

*razmjerni dio GO

RADNIH DANA: 253

RADNIH SATI: 2024

(za period od 01.09.2015. do 31.08.2016.)

24.

-PLAN GODIŠNJIH ODMORA

PREZIME I IME RADNIKA	Radni staž izračun staža u rujnu, 2015. god./mj./dan	Najmanje trajanje god. odmora	Uvećanje prema duljini radnog staža	Uvećanje prema složenosti poslova	Uvećanje prema soc. uvjetima- malodobna djeca	Ukupno radnih dana godišnjeg odmora	Razmjerni dio godišnjeg odmora- jedna <u>dvanaestina</u> za svaki mjesec rada(2 dana za mjesec rada)
	A	B	C	D	E	F	G

								F: G
1	Čevizović Irena	31/11/22	20	8	4	0	32	
2	Igrec Nevenka	27/46/12	20	6	4	0	30	
3	Jurmić Milica	33/8/4	20	8	3	0	31	
4	Mesarić Andrijana	20/10/20	20	5	3	2	30	
5	Mlinarić Milena	19/2/10	20	4	4	3	31	
6	Sečan Ivana	9/5/9	20	2	2	3	27	
7	Talaš Božica	16/0/1	20	4	4	0	28	
8	Sabol Ana	8/3/1	20	2	4	3	29	
9	Vlah Sandra	14/5/1	20	3	4	3	30	
10	Novak Branka		20	1	4	2	27	20 dana za 4+6mj.rada
11	Kramar Maja	3/3/11	20	1	4	2	27	4 dana za 2 mj.rada

Raspored godišnjih odmora utvrđuje ravnatelj prema članku 85.Zakona o radu (NN93/14)

5.3. STRUČNA LITERATURA

I ove pedagoške godine nastavit će se praćenje stručnih i drugih časopisa: Moj prvi izbor, Dijete, vrtić i obitelj, Radost, Zdravlje, Moj planet, Unikat, Zvrk, Zrno, Dijete i društvo i naslova vezanih uz struku odgojno-obrazovnih djelatnika. U cilju uspješnijeg individualnog stručnog usavršavanja odgojitelji će se koristiti postojećom literaturom, te literaturom koja će se tijekom godine nabaviti prema ponudi i interesima odgojitelja. Učlanjeni smo u Gradsku knjižnicu u Čakovcu ,pa ćemo nešto od stručne literature i u njoj posuđivati .

25.

1.6.SURADNJA S RODITELJIMA

Suradnja s roditeljima obuhvaća : a) direktnu komunikaciju i b) pisanu komunikaciju

- a)- roditeljske sastanke (zajedničke i sastanke po odgojnim skupinama) koji će se sazivati prema potrebnim potrebama
 - telefonski pozivi
 - informativni kutić za roditelje
- individualni razgovori – svakodnevni prilikom dolaska i odlaska djeteta i najavljeni

- posuđivanje (obostrano) raznih zanimljivih knjiga, članaka, CD-a i sl.
- suradnja na godišnjem planu i programu
- suradnja kroz uključivanje roditelja u rad grupe (roditelj u grupi, skupljanje pedagoški neoblikovanog materijala,
- suradnja na realizacijama svečanosti , blagdana, izleta, radnih akcija
 - b) -brošure
 - stručna predavanja (logoped- govor djece, psiholog -adaptacija, priprema za školu, defektolog- problemi u ponašanju)
 - oglasna ploča-razne informacije, fotografije djece u aktivnostima, crteži, "dječje mudrost" i sl.
 - putujuća bilježnica
 - kutija s prijedlozima

6.1. PLAN I TEME RODITELJSKIH SASTANAKA

rujan – planira se provesti roditeljski sastanak za svaku pojedinu grupu . Uz razne informacije uobičajene za prvi sastanak biti će i teme:

- a) Adaptacija djece (što roditelji mogu očekivati od svoje djece u prvim danima boravka u vrtiću)
- b) Godišnji plan i program – interpretacija ravnatelja
- c) Kućni red-Sigurnosno-zaštitni program-Izjave-Suglasnosti
- d) Dane koje ćemo ove godine obilježiti i aktivnosti koje ćemo tada provoditi s roditeljima ili samo uz njihovu pomoć interno u vrtiću: Olimpijski dan-bijele majice-sport, Jesenska svečanost-voće, kuhanje, pečenje, zimnica, Dječji tjedan-prijateljstvo-poklončić, Mjesec knjige-roditelj u grupi, Dan kruha-od zrna do kruha-priredba, Dan zaštite životinja, Dan pješačenja-zajedno do zdravlja, Dan jabuka, Dan štednje, Svi sveti-krizanteme-poštovanje, Dan djeteta, Sv. Nikola, Sv. Lucija-pšenica, Božić-priredba, Valentinovo, Uskrs-priredba, Dan šuma, Dan vode, Dan zdravlja, Dan planeta zemlje, Dan Europe, Dan sunca, Dan bicikla-dijelovi, natjecanje, poligon, Dan smijeha, Dan obitelji-priredba, Dan majki, Dan očeva

listopad-stručno predavanje za roditelje "Kako pripremiti dijete za školu?"-psihologinja Eleonora Glavina

iz - trijaža logopeda ,nakon toga individualni kontakt s roditeljima-govor djece-logoped centra Zvir

travanj – zajednički roditeljski sastanak – tema: (uz uobičajene informacije)

1. Zdravstvena edukacija – prema interesima
2. Cjelodnevni izlet: – organizacija
3. Dan obitelji – kratka priredba, natjecanje
4. Završnica za polaznike u školu – anketa (da li priredba, samo

26.

druženje, natjecateljske igre ili...)

5. Olimpijski festival

6.2. RADIONICE S RODITELJIMA U MANJIM GRUPAMA

Kako bi se roditeljima omogućilo da umjesto pasivnih promatrača i slušatelja budu aktivni

sudionici u komunikaciji s vrtićom, planira se uvođenje radionica kao oblik rada u sastavu roditeljskih sastanaka ili nezavisno od njih. Cilj je poticanje roditelja da međusobno razmjenjuju svoja iskustva o odgoju djece te omogućavanje međusobne podrške roditelja. Pretpostavka za ovakav oblik rada je da i sam voditelj radionice posjeduje pozitivne komunikacijske vještine.

Tijekom godine pratit će se interesi roditelja.

Radionice s roditeljima u manjim grupama, savjetovaništa (o popodnevnom, ali i noćnom spavanju, agresivnosti, zdravoj prehrani, adekvatno oblačenje i dr.) - prilikom dovođenja i odvođenja - manja grupa

(odgojitelji predvidjeti vrijeme)

Rujan - adaptacija djece –

- pravilna prehrana djece predškolske dobi – razmjena iskustava

- Olimpijski dan - obilježiti - vježbati s djecom (predlaže Hrvatski olimpijski odbor i

Ured za programe lokalnog športa), ako se žele pridružiti

Listopad - druženje – Dani kruha, Jesenska svečanost: Dan vrtića (mama ili baka peče kruh u vrtiću, kestenijada, kuhano pekmez, kompot, ukuhavamo zimnicu - roditelji nabavljaju materijal)
- Mjesec knjige - donijeti djetetovu najdražu od kuće - pročitati ili ispričati zajedno sa svojim djetetom
- radna akcija - dvorište i kućica
- suradnja na projektu "Vrećica pričalica" (vrećica putuje u obitelj na zajedničko čitanje)

Studeni - roditelj u grupi ili baka, djed... – igraonica: Kak su se negda igrali naši mamica i japica - Dan djeteta

Prosinac - druženje : kićenje bora, pečenje kolača, izrada jaslca – Božić (razgovor i posjet u privatno domaćinstvo: «Kak je to negda bilo?»), Nova godina i doček Djeda Mraza – dogovor za izlet za Sv. Nikolu - financiranje predstave: Jozo-Bozo i Sv. Nikola

Siječanj - roditelj u grupi: napraviti lutke od tikve, kuhače ili prema vlastitom afinitetu – uz spontani razgovor

Ožujak - druženje kroz radnu akciju : veliko čišćenje okoliša vrtića, uređenje dvorišta

Travanj - manja grupa: zajedničko uređivanje i ukrašavanje vrtića za Uskrs, izrada čestitki – pomoć roditelja djeci u izradi, jer čestitke će biti poslone svima s kojima vrtić surađuje –

- radionica prema interesu roditelja poslije roditeljskog sastanka

Svibanj - Majčin dan – čestitke

- Dan obitelji - kratka priredba - jedan od oblika druženja s roditeljima (prema njihovom interesu: prigodno, prezentacijsko ili partnersko)

Lipanj - završne svečanosti – priredba u "togama", a druženje prema interesima roditelja - razgovor za kraj : Da li smo zadovoljni, što bismo

mijenjali :

prijedlozi, kritike, pohvale - anketa

sudjelovanje u izradi didaktičkog materijala-prema potrebi
sudjelovanje u nabavi potrošnog materijala
sudjelovanje u sakupljačkim aktivnostima

1.7.SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA

Suradnja s osnovnom školom:

- razmjena podataka o djeci pred polazak u školu, suradnja s školskim pedagogom – upitnici
- zajedničke priredbe
- korištenje sportske dvorane
- posjeti predškolaraca prvom razredu
- posjet prvašića vrtiću
- druženje za "Dječji tjedan"-prijateljstvo-(igralište ili športska dvorana)
- druženje za Olimpijski dan na igralištu (bijeje majice)-natjecanja
- skupljanje papira
- knjižničarka u vrtiću-kratke dramatizacije

Suradnja s Uredom državne uprave u Međimurskoj županiji

- dopisi,upute,traže se podaci o vrtiću
- statistika
- dostava Godišnjeg izvješća o radu vrtića Godišnjeg plana i programa

Suradnja sa Ministarstvom znanosti,obrazovanja i sporta,te Agencijom za odgoj i obrazovanje RH

- razmjenjivanje novih informacija radi unapređivanja odgojno-obrazovnog rada
- upute za rad na godišnjem planu i programu, godišnjem izvješću, pedagoškoj dokumentaciji
- upute za razne događaje na državnom nivou
- razne obavijesti vezane za struku
- sudjelovanje na stručnim skupovima
- stručni ispiti za pripravnike
- razni podaci o i u vezi s vrtićem
- Katalog stručnih skupova
- predškolski odgoj-podaci-sufinanciranje
- djeca s teškoćama u razvoju-podaci-sufinanciranje
- djeca pripadnici nacionalnih manjina-podaci-sufinanciranje

Suradnja s Centrom za kulturu Čakovec

- posjeta filmskim i lutkarskim predstavama (prema njihovom rasporedu predstava, a znamo ih obično tek mjesec dana unaprijed)

Suradnja s kazalištima u Zagrebu i drugima

- u rujnu Jozo-Bozo i Produkcija Z s predstavom Putovanje maloga puža,u listopadu ASSITEJ i Gradsko kazalište Rijeka s predstavom Dr.Dolittle,u studenom Studio Kvak i Tikvići s novom predstavom

Suradnja s Crkvom

- Dani kruha – Božji blagoslov

Suradnja s knjižnicom i čitaonicom Čakovec i Bibliobus

- posudba slikovnica i dječjih knjiga

28.

- radionica-čitaonica (svaki put druga grupa djece)
- stručna literatura
- suradnja zajedno s roditeljima na projektu "Vrećica pričalica"

Suradnja s Općinom Donji Kraljevec

- osiguranje sredstava za obavljanje djelatnosti
- sastanci Općinskog vijeća i Upravnog vijeća
- suradnja na ostalim zbivanjima na nivou Općine
- vođenje računa i obračun plaća

Suradnja s PBZ bankom

- druženje na Dan štednje u listopadu
- razmjena poklona

Suradnja s ostalim vrtićima:

- razmjena iskustava
- međusobna posjećivanja odgojnih skupina (ako nas koji vrtić pozove mi ćemo se rado odazvati, ali ćemo i rado ugostiti druge)
- razglednice, marke, fotografije, crteži-u sklopu Projekta: Volim Hrvatsku

Suradnja sa zdravstvenom stanicom

- ozljede djece, savjet
- posjet patronažne sestre

Suradnja s PU Prelog i Čakovec

- prometna edukacija
- "Moj prijatelj policajac"-likovni radovi-natječaj
- posjet u veljači-vlakom u Čakovec

Suradnja s vatrogasnim društvom Donji Kraljevec

- edukacija
- prezentacija
- natjecanje
- vježbe-obavezno svake dvije godine
-

Suradnja s Zajednicom sportskih udruga i saveza Međimurske županije i Međimurskim atletskim savezom iz Čakovca

- sastanci u vezi Olimpijskog festivala za vrtiće-pravila
- sudjelovanje na Olimpijskom festivalu

Suradnja s mještanima

- posjeti u svrhu realizacije raznih aktivnosti (pekara, cvjećarnica, životinje, strojevi i sl.)

Suradnja s Fondom Ujedinjenih naroda za djecu-Ured za Hrvatsku

- koordinacija Projekta "Škole za Afriku"-provedba projekta u dječjim vrtićima (svake godine pomoć drugoj zemlji)

Suradnja s Jezično edukativnim centrom i ustanovom "Didasko"Prelog

- ☞ - održavanje kratkog programa engleskog jezika u vrtiću

Suradnja s Dječjim centrom "Zvir"

- edukacija i supervizije za pomagače i odgojitelje
 - stručna pomoć djeci s teškoćama u razvoju
- 29.

1.8.VREDNOVANJE PROGRAMA

8.1. VREDNOVANJE KVALITETE RADA-INDIKATORI KVALITETE

Cilj našeg vrtića je pružiti što kvalitetniju uslugu. Indikatori kvalitete provlače se kroz sve točke ovog programa:

- ☞ pružiti mogućnost da se roditelji i djeca upoznaju s dječjim pravima i obvezama (napraviti plakat za svaku grupu s pravima i obvezama u vrtiću u suradnji s djecom, zajedno doći do tih spoznaja)-starija grupa-
 - ☞ otvorenost vrtića prema potrebama okoline (radno vrijeme se prilagođava ne samo većini roditelja, nego i pojedincu, organizacija raznih vanjskih programa – engleski jezik,otvorenost se očituje i u njegovanju tradicije i kulture svoje regije čime doprinosi realizaciji kulturnog života u svom okruženju
 - ☞ vrtić nema odgovarajuće uvjete za rad (prostor),ima odgovarajuću opremu; nastojat će što više zadovoljiti te uvjete obzirom na prostor (već ove pedagoške godine-Eu fondovi)) i financijske uvjete
 - ☞ vrtić odgovorno skrbi za rast i zdravlje djece
 - ☞ vrtić provodi planirane programe i sadržaje u skladu sa Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju, Programskim usmjerenjem odgoja i obrazovanja predškolske djece te Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje
 - ☞ vrtić provodi stručna usavršavanja odgojitelja (individualno, kolektivno u i izvan vrtića) na stručnim skupovima i seminarima se redovito prisustvuje, odgojiteljska vijeća se redovito održavaju s temama iz individualnog usavršavanja ili prezentacije sa stručnog skupa
 - ☞ vrtić često potiče roditelje na suradnju kojoj se oni uvijek rado odazivaju u bilo kojoj ulozi kad god to mogu-no to nije baš kako bi oni željeli, jer često rade cijele dane
 - ☞ vrtić sudjeluje s mnogim vanjskim čimbenicima i ustanovama kako bi obogatio svoj redovni program, njegujući tradiciju i kulturu međimurskih običaja, stekao saznanja i iskustva, i dao prema van pozitivnu sliku o svom radu i doprinosu realizaciji i organizaciji kulturnog života u svom okruženju
 - nastavak rada na podizanju kvalitete vrednovanja odgojnog procesa i samovrednovanja (izrada i primjena instrumenata vrednovanja te usporedba kriterija između odgajatelja,te vrednovanja u suradnji s nekim vrtićima s kojima inače surađujemo.)
- * Nosioci vrednovanja su prvenstveno odgojitelji i ravnatelj, a uključiti ćemo i ostale radnike koji će vrednovati svoj rad u svom području rada-čistačice i kuharice.Time ćemo imati cjeloviti prikaz našeg vrtića,te mogućnost djelovanja u napredovanju.Prepoznavanje i razumijavanje vlastitih prednosti i nedostataka pomaže nam da prepoznamo prioritete,postavljamo ciljeve i razrađujemo ostvarive planove razvoje.

1.9.GODIŠNJI PLAN RAVNATELJA

Ravnatelj Dječjeg vrtića je rukovodilac ustanove u organizacionom, pravnom, Financijskom i stručno pedagoškom smislu. Rukovodi cjelokupnim poslovanjem Dječjeg vrtića, zastupa i predstavlja Dječji vrtić i u njegovo ime zaključuje poslove i ugovore, koordinira i usklađuje proces rada.

30.

8.1. BITNE ZADACI I SADRŽAJ RADA

1. -Organizacija rada-
-Organizacija djece-grupe
2. - Praćenje i procjenjivanje aktualnih potreba djeteta – posebne potrebe (uočiti uz pomoć odgojitelja djecu s posebnim potrebama)
- neposredni rad s djecom – obzirom da ravnatelj radi pola radnog vremena kao odgojitelj, to znači dva sata i četrdeset i pet minuta dnevno biti u grupi s djecom
-obogaćivanje uvjeta života u vrtiću – osigurati djeci ugodan boravak u vrtiću, što znači nabavu novih igračaka, estetsko uređenje vrtića, dovesti kazalište u vrtić, urediti dvorište, igrala...
3. -osiguranje materijalnih uvjeta rada – u okviru financijskih mogućnosti pomoći odgojiteljima u odabiru sredstava potrebnih za rad, navedeni su pod točkom 1.2.
4. -pomoć odgajateljima u procjenjivanju djece i uvažavanje makro i mikro planiranja odgojno-obrazovnog procesa : pomoći odgojiteljima u izradi testova koji pokazuju psihofizičku spremnost djeteta za školu, zatim pomoći kod djece koja imaju poteškoće s agresivnošću, govorom, adaptacijom, sudjelovanje i pomoć u izradi projekata; fotografije, plakati, potreban materijal
5. -pomoć u sagledavanju razine vlastite odgojne prakse i mogućnosti promjena stručnih spoznaja o razvoju učenja i komunikacijskim procesima – kontinuirano djelovanje kroz individualne razgovore, stručne informacije –kroz seminare i aktivne
6. -motiviranje i rad s odgojiteljima u uvođenju inovacija u integracijskom pristupu rada s djecom, mijenjanjem organizacije prostora –stvoriti drugačiji prostor od prošlogodišnjega, s drugačijim kutićima, pospremiti dio igračaka, pa ih poslije vratiti, a pospremiti druge
7. -pomoć u vođenju pedagoške dokumentacije, rad na planu i programu, te godišnje izvješće i
8. -pomoć u opremanju prostora
9. -poticanje i omogućavanje utjecaja na program skupine glede tradicije i obiteljskih običaja u dogovoru s roditeljima: tradicija se u našem vrtiću njeguje s posebnom pažnjom, pa ćemo nastupati u međimurskim nošnjama i starinskim «tibetima» - te u etno-nošnjama. Ostali će se običaji također njegovati, obično uz predstojeće blagdane, pogotovo na način karakterističan za naš kraj
10. -informiranje roditelja o životu u vrtiću – preko roditeljskih sastanaka, individualnih razgovora, kutića za roditelje i prisustvom roditelja u grupi
11. -pripreme za roditeljske sastanke i druženja
12. -uključivanje roditelja u sve aktivnosti vrtića
13. -povezivanje sa stručnim i društvenim čimbenicima iz okruženja vrtića – vrtić će se i ove godine uključiti u sva zbivanja na nivou mjesta

14. -stalno praćenje stručne literature i prenošenje informacija suradnicima – na stručnim aktivima i Općinskom vijeću, u vrtiću prenositi najnovije informacije i komentiranje stručne literature, (što bi se moglo promijeniti u našem vrtiću da bude još bolji, indikatori kvalitete...)
15. -dogovori za aktivno uključivanje u edukacije koje organiziraju institucije i pojedini stručnjaci – odgojitelji će prisustvovati svim seminarima i aktivima prema Katalogu stručnih skupova koje organizira Agencija za odgoj i obrazovanje, kad će biti organizirane u i za našu županiju
16. -prepoznavanje problema pojedinog radnog procesa i njihovo rješavanje u komunikaciji s djelatnicima, Upravnim vijećem i osnivačem
17. - praćenje, proučavanje i tumačenje zakonskih propisa, akata, nac. programa i odluka bitnih za rad i djelovanje Dječjeg vrtića
18. -organiziranje sjednica Odgojiteljskog vijeća i Upravnog vijeća, te prisustvovanje sjednicama Općinskog vijeća Općine Donji Kreljevec
19. -Organizacija kazališnih predstava u našem vrtiću, sudjelovanje u organizaciji školskih 31. priredbi, organizacija izleta i raznih drugih manifestacija
20. -izrada financijskog plana i izvješća, Godišnjeg plana i Godišnjeg izvješća o radu vrtića
21. -ugovaranje s dostavljačima, priprema ponuda,
22. -pripreme za Olimpijski festival
23. -sudjelovanje u timu za provedbu i konstantno praćenje HACCP-sustava
24. -komunikacija s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta, te Agencijom za obrazovanje
25. -urudžbiranje i obrada obične pošte i slanje odgovora po potrebi, te svakodnevno praćenje e-pošte
26. -upis računa i potpis
27. -razne nabave
28. -upisi i ispisi djece
29. -obrada podataka o plaćanju roditeljskog udjela-obrada izostanaka za uplatnice
30. -obrada informacija za davanje informacija kao službenik za informiranje
31. -suradnja s kuharicom i odgojiteljima oko sastavljanja jelovnika
32. -priprema raznih pravilnika za usvajanje na Upravnom vijeću i Općinskom vijeću
33. -suradnja s načelnikom Općine
34. -traženje ponuda od raznih dobavljača
35. -ugovaranje i zaključivanje ugovora s raznim dobavljačima
36. - pisanje narudžbenica i priprema narudžbenica za kuharicu i čistačicu

1.9 POSEBNI PROGRAMI

Vrtić je otvoren za sve kraće programe za koje će roditelji pokazati interes (strani jezik, ritmika, ples, vjeronauk, plivanje i dr.), a za programe darovite djece, djece s teškoćama u razvoju, program predškole, tražiti ćemo verifikacije od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, kada se za time pokaže potreba.

Na roditeljskom sastanku roditelji su se odlučili za engleski jezik i izvođača "Didasko" d.o.o. Jezično edukativnog centra Prelog. Nastava će se održavati poslije radnog vremena vrtića jednom tjedno. Roditelji direktno plaćaju školi, a vrtiću škola plaća najam.

Ravnateljica :

Irena Čevizović

32.

Prilog 1.:

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJA MEĐIMURSKA

DJEČJI VRTIĆ «FTIČEK»
Čakovečka 7/1
40 320 DONJI KRALJEVEC
tel./fax: 040/655-045
BR.: 82 / 2007.

**SIGURNOSNO-ZAŠTITNI I
PREVENTIVNI PROGRAM**

U DJEČJEM VRTIĆU «FTIČEK»

U Donjem Kraljevcu, kolovoz 2007.g.

RAVNATELJICA:

Irena Čevizović

33.

SADRŽAJ:

1.	UVOD
2.	CILJEVI PROGRAMA
3.	ZADAĆE PROGRAMA
4.	PROTOKOL
POSTUPANJA U RAZLIČITIM SITUACIJAMA	
4.1.	preuzimanje i predaja djeteta roditeljima
4.2.	bijeg djeteta iz vrtića
4.3.	boravak na svježem zraku
4.4.	spavanje i dnevni odmor u vrtiću
4.5.	boravak u sobi dnevnog boravka
4.6.	postupci i mjere nadzora kretanja odraslih osoba u objektu i oko objekta vrtića
4.7.	ozljede, bolesti, prva pomoć
4.8.	postupci u slučaju nasilja
4.9.	postupanje u situacijama kod razvoda roditelja i roditelja čije psihofizičko stanje ugrožava sigurnost djeteta (alkohol, droga, PTSP)
4.10.	dostupnost protokola roditeljima, odgajateljima, i svim zaposlenicima u vrtiću

4.11. kućni red vrtića

5. VRTIĆNI PREVENTIVNI PROGRAMI

- 5.1. vrtić kao zajednica koja uči
- 5.2. uspješna suradnja s roditeljima
- 5.3. posebni programi odgojno-obrazovnog rada
- 5.4. posebno obrazovanje (edukacija) djece i roditelja
- 5.5. učenje životnih (socijalnih) vještina
- 5.6. diskretni personalni zaštitni postupci
- 5.7. odgojna skupina kao mjesto sigurnosti odrastanja djece
- 5.8. mjere sekundarne prevencije (djece i roditelja)
- 5.9. suradnja vrtića s drugim institucijama
- 5.10. edukacija odgojitelja i ravnatelja

35.

1.UVOD

Najvažniji čimbenik uspješnosti odgoja djeteta je, uz ličnost odgojitelja, ozračje i okruženje u kojem vrtić živi.

Ozračje čine:

- 1.Odnosi između svih djelatnika u dječjem vrtiću
- 2.Odnosi vrtića prema drugim sudionicima u odgoju djece (zdravstvena ustanova, crkva, škola i dr.)
- 3.Cjelokupni kontekst – izgled prostora i pravila ponašanja koja se dogovaraju s djetetom

a) CILJEVI PROGRAMA

Cilj ovog programa je sigurnost djece na prvom mjestu.

Da bi to mogli postići potrebno je:

- *Osigurati siguran ulaz i izlaz djece u vrtić i u dvorišni prostor
- *Radno vrijeme vrtića istaknuti na ulaznim vratima, u suradnji s roditeljima i osnivačem (djeca ne smiju biti u vrtiću dulje od 10 sati)
- *Čistačica: svakodnevno pregledati vanjske površine i ukloniti sve što može ugroziti sigurnost djece
- *Roditelji trebaju pismenim putem ovlastiti osobe koje mogu doći po dijete u vrtić (najviše tri osobe) i te potvrde dati odgojitelju/ici u skupinu s njihovim telefonskim brojevima
- *Na vrtić gledati kao na svoj dom i ništa ne unositi u njega što ne bismo željeli imati u svom

domu ili dati svojoj djeci

*Zadovoljiti mjere zdravstvene zaštite djece i radnika u vrtiću (alergije na grinje i kućnu prašinu – izbjegavati zastore i velike tepihe)

*Učiniti sve da bi mogli svoj posao profesionalno obavljati

a) ZADACÉ PROGRAMA

Zadaća ovog programa je stvoriti sigurno i poželjno ozračje u dječjem vrtiću, a to je:

- 1.okruženje u kojem se osjeća sigurnost, dobrodošlica, toplina, zadovoljstvo, susretljivost, razumijevanje, prijateljstvo, solidarnost
- 2.okruženje u kojem se poštuje djetetova ličnost
- 3.okruženje u kojem se dijete osjeća slobodnim iznijeti svoja mišljenja, stajališta, strahove, u kojem može zadovoljiti radoznalost i vršiti izbor (aktivnosti, suigrača, vremena igre,...) u skladu sa svojim željama i potrebama
- 4.okruženje u kojem prevladava zajedništvo, suradnja, poštovanje drugoga, prifržavanje zajedničkih pravila
- 5.okruženje u kojem se potiču svi aspekti komunikacije (slušanje drugoga, verbalni i verbalno izražavanje) u cilju unapređenja međuljudskih odnosa
- 6.okruženje u kojem se problemi rješavaju na konstruktivan način uz odsutnost tjelesnih kazni, agresije i nasilja
- 7.okruženje u kojem postoji kvalitetan odnos između roditelja i djece, odgojitelja/ica te svih odraslih osoba u obitelji i dječjem vrtiću kao i onih osoba koje ulaze u obitelj i imaju susrete s djecom u dječjem vrtiću

a) PROTOKOL POSTUPANJA U RAZLIČITIM SITUACIJAMA U DJEČJEM 36 VRTIĆU

O nastaloj rizičnoj situaciji potrebno je prvo obavijestiti ravnatelj/icu, koja je odgovorna za protokol postupanja kod nastale situacije. Ako nje nema tu ulogu preuzima tajnik/ica vrtića.

1. Preuzimanje i predaja djeteta roditelju

- Dijete predškolske dobi ne smije samo doći u vrtić i izaći iz vrtića, već uz njega mora biti roditelj ili punoljetna osoba koju roditelj pismenim putem ovlasti da može dovesti i odvesti dijete
- Ako roditelj ne dođe po dijete nakon završetka radnog vremena vrtića odgojitelj/ica je o tome dužna obavijestiti ravnatelj/icu, te nazvati roditelja ili osobe koje je roditelj naveo da mogu doći po dijete. Odgojitelj/ica ne smije napuštati svoje radno mjesto tako dugo dok ovlaštena osoba ne dođe po dijete
- Svaki odgojitelj/ica mora u sobi, na vidnom mjestu, imati istaknute telefonske brojeve osoba koje su ovlaštene da mogu doći po dijete, kako bi i dežurni odgojitelj/ica imali uvid u telefonske brojeve
- Ako se odgojitelj/ica ne ponaša u skladu s gore navedenim, čini povredu radne dužnosti i dobiva pismenu opomenu koja će se pohraniti u njen dosje

2. Bijeg djeteta iz vrtića

<Prilikom bijega djeteta iz vrtića prvo je potrebno obavijestiti ravnatelj/icu

<Ako je dijete otišlo u jutarnjim satima, kada je u sobi samo jedan odgojitelj/ica, ona ostaje s

djecom, a u potragu kreću ravnatelj/ica. Ako je dijete otišlo kad su u skupini dva odgojitelj/ice, u potragu se uključuje i jedan odgojitelj/ica, dok drugi ostaje s djecom <Ako se dijete ne pronađe u kraćem periodu, o tome se obavještavaju roditelji i policija koji se uključuju u potragu. Ako se dijete ni tada ne pronađe, kontaktira se prva radio stanica (Studio M), te se preko nje obavještava o nestanku djeteta <Nakon događaja odgojitelj/ica skupine iz koje je dijete otišlo, treba podnijeti pismeni izvještaj o tome i dati ga ravnatelju/ici. <Slijedi razgovor ravnatelja/ice i odgojitelja/ice, te razgovor između ravnatelja/ice i odgojitelja/ice i roditelja djeteta koje je otišlo iz vrtića <Odgojitelj/ica, čije je dijete pobjeglo iz vrtića, čini povredu radne dužnosti te dobiva pismenu opomenu koja će se nalaziti u njenom dosjeu

3. Boravak na svježem zraku

- Odgojitelj/ica skupine koja odlazi u šetnju mora upisati u posebnu bilježnicu datum , vrijeme, mjesto i cilj šetnje, broj djece, te navesti predviđeno vrijeme povratka
- U vrijeme ljetnih vrućina djeca se ne smiju izlagati suncu i to u vremenu od 11.00 do 15.00 sati i uz to su obavezne zaštitne kape
- Prilikom boravka na dvorištu djeca trebaju biti stalno u nazočnosti odgojitelja/ice koji/a mora stalno pratiti igru djece i predvidjeti moguće opasnosti, te ih pravovremeno spriječiti, kako ne bi djeca došla u opasnost
- Ako odgojitelj/ica krši gore navedeno dobiva pismenu opomenu koja će se nalaziti u njenom dosjeu

•

4. Spavanje i dnevni odmor u vrtiću

37.

*Djeca u vrtiću spavaju prema svojim potrebama i ne smiju se prisiljavati na to, a isto tako se djetetu ne smije uskratiti san, ako mu je to potrebno

*Kod dnevnog odmora u vrtiću odgojitelj/ica mora biti uvijek prisutan/na u sobi, ako mora izaći, o tome treba obavijestiti kolegicu iz susjedne sobe, koja će tih nekoliko trenutaka biti odgovorna i za tu djecu

*Ako odgojitelj/ica prekrši gore navedeno, tj. ako napusti svoju sobu, a o tome nije nikoga obavijestila, te je djecu ostavila samu, prekršila je svoju radnu obvezu i dobiva pismenu opomenu koja će se nalaziti u njenom dosjeu

5. Boravak u sobi dnevnog boravka

- Djeca u vrtiću uvijek moraju biti u nazočnosti odrasle osobe tj. odgojitelja/ice
- Odgojitelj/ica ne smije napuštati sobu dnevnog boravka, a da o tome ne obavijesti kolegicu iz susjedne sobe (vrata do vrata), koja će u tom trenutku biti odgovorna i za djecu iz te skupine
- Djeca ne smiju biti bez nadzora u sanitarnim prostorijama, osobito u vrijeme pranja zuba
- Odgojitelj/ica ne smije dugo razgovarati s roditeljem na hodniku, prilikom dolaska i odlaska djeteta, te drugu djecu ostavljati same. Za to postoje individualni razgovori u određeno vrijeme (kad djeca nisu u vrtiću)
- Ako odgojitelj/ica prekrši gore navedeno, čini povredu radne dužnosti, i dobiva pismenu

opomenu koja će biti pohranjena u njenom dosjeu

6. Postupci i mjere nadzora kretanja odraslih osoba u objektu i oko objekta vrtića

- Ako odrasle osobe koje nisu zaposlene u vrtiću dolaze u vrtić, trebaju se javiti ravnatelj/ici i nemaju pravo bez ravnatelja/ice kretati se vrtićem ili oko njega
- Ako se takva osoba slučajno pojavi u vrtiću ili oko njega, zaposlenici vrtića dužni su o tome obavijestiti ravnatelja/icu koja će kontaktirati takvu osobu
- Ako osoba ne želi izaći iz vrtića na prvo upozorenje, poziva se policija

7. Ozljede, bolesti, prva pomoć

- Prilikom ozljede djeteta odgojitelj/ica je dužan/na odmah pozvati ravnatelja/icu
- Kod lakših ozljeda prva pomoć pružit će se djetetu u vrtiću (ispiranje rane vodom, špricanjem sprejem za rane, stavljanje flastera i sl.), a za teže povrede dijete će odgojitelj/ica i ravnatelj/ica odvesti u ambulantu koja se nalazi u blizini vrtića (30 m od vrtića)
- Ako dijete dobije temperaturu, zove se roditelj ili osoba koju je roditelj naveo da može doći po dijete. Za to vrijeme dijete se stavi u izolaciju s jednim odgojiteljem/icom skupine i li ravnateljem/icom. Do dolaska roditelja dijete se ne smije ispuštati iz vida
- Svaku veću povredu odgojitelj/ica mora uvesti u knjigu povreda

8. Postupanje u slučaju nasilja

- U obitelji: upozoriti na to ravnatelja/icu. Odgojitelj/ica mora pozvati roditelje na razgovor i obazrivo im skrenuti pažnju na primijećene činjenice. Ako roditelji niječu činjenice, treba ih upozoriti na mogućnost prijave Centru za socijalnu skrb

38.

- Nasilja među djecom: odgojitelji/ice trebaju svkom djetetu postaviti jasne granice i poučiti ga kako treba skrbiti o svojoj sigurnosti te mu jasno reći što se od njega očekuje. Djecu treba učiti potrebnim životnim vještinama, među kojima je i samopotvrđivanje na pozitivan, prihvatljiv, zdrav i nerizičan način kako bo razvila potrebno samopouzdanje, samopoštovanje i pozitivnu sliku o sebi. Osobnim primjerom pokazati djeci kako se sukobi mogu riješiti bez nasilja. Ako pak do nasilja i dođe, pokušati slučaj riješiti razgovorom između djece. Ako dođe do većeg nasilja o tome je potrebno obavijestiti ravnatelja/icu te pozvati roditelje na individualni sastanak (uz prisutnost oba odgojitelja/ice) i skrenuti im pažnju na nastalu situaciju. Pokušati slučaj riješiti na što bezbolniji način za djecu, roditelje i odgojitelje/ice.
- Nasilja između odgojitelja/ice i roditelja: odgojitelji/ice se moraju permanento stručno usavršavati, osobito iz područja komunikacije, kako bi sukobe mogli riješiti mirnim putem, jer su zabava, moć, ljubav i sloboda (W.Glasser), ali i potrebe, prava, obaveze i odgovornosti različite kako kod djece tako i kod odraslih. Ako do takvog sukoba i dođe ravnatelj/ica je dužan/na saslušati obje strane, suočiti odgojitelja/icu i roditelje i iznaći najbolje moguće rješenje, te problem pokušati riješiti mirnim putem. Ako se ustanovi krivnja odgojitelja/ice, ona dobiva pismenu opomenu koja će biti u dosjeu

9. Postupanje u situacijama kod razvoda roditelja i roditelja čije psihofizičko stanje ugrožava sigurnost djeteta (alkohol, PTSP)

*Roditelj obavezno mora donijeti rješenje Centra za socijalnu skrb iz kojeg je vidljivo tko i u

koje vrijeme može doći po dijete u vrtić. O tome obavezno moraju biti upoznati odgojitelji/ice skupine u kojoj takvo dijete boravi.

*Odgojitelj/ica ne smije predati dijete rastavljenom roditelju ako on na to nema pravo

*Ako roditelj to izričito traži, odgojitelj/ica je dužan/na o tome obavijestiti ravnatelja/icu koji/a će upozoriti roditelja na njegovo pravo. Ako je roditelj i nakon toga uporan, ravnateljica zove Centar za socijalnu skrb i policiju

*Odgojitelj/ica ne smije predati dijete roditelju čije psihofizičko stanje ugrožava sigurnost djeteta (alkoho, PTSP i sl.), već treba pozvati slijedeću osobu koju je roditelj naveo u pismenoj potvrdi da može doći po dijete

10. Dostupnost protokola roditeljima, odsojiteljima i svim zaposlenicima u vrtiću

*Odgojitelji/ce će se s protokolom detaljno upoznati na Odgojiteljskom vijeću, a roditelji na roditeljskim sastancima

*Ovaj će Protokol nakon usvajanja na Odgojiteljskom i Upravnom vijeću biti izvješten 15 dana na oglasnoj ploči vrtića, a nakon toga biti će pohranjen u tajništvu vrtića i svatko od zaposlenih u vrtiću te roditelji moći će ga u bilo koje vrijeme dobiti na uvid

11. Kućni red vrtića

1. Kućni red vrtića nalazi se na vidnom mjestu, na ulazu u vrtić
2. Pridržavati ga se moraju svi zaposlenici vrtića, djeca, njihovi roditelji i svi koji ulaze u vrtić

a) VRTIĆNI PREVENTIVNI PROGRAMI

Rad na provedbi vrtićnih preventivnih programa mora biti usmjeren na ove sadržaje rada:

1. Vrtić kao zajednica koja uči **39.**

Organizacija vrtića napravljena je prema potrebama djece, roditelja i djelatnika vrtića. Organiziranim predškolskim odgojem u vrtiću osiguran je optimalan djetetov razvoj, pomoć roditeljima u skrbi za sigurnost djeteta, dopunjava obiteljski odgoj, briga o pravilnom razvijanju, rastu, sazrijevanju, odgoju i obrazovanju djeteta predškolske dobi. Jačaju se roditeljske kompetencije te se i odrasli i djeca svakodnevno educiraju, što je temelj cjeloživotnog učenja.

2. Uspješna suradnja s roditeljima

Suradnja s roditeljima odvija se kroz individualni rad s roditeljima, roditeljskim sastancima, posebna suradnja u razdoblju adaptacije djeteta, radionica za roditelje, prezentacija rada s djecom: videosnimke, plakati, obrzovanje roditelja za odgovorno roditeljstvo, rano prepoznavanje neprimjernog ponašanja u djeteta.

3. Posebni programi odgojno-obrazovnog rada

Vrtić iznajmljuje prostor za učenje stranih jezika. Projekti kao što su: eko-projekti,

igrom i učenjem do zdravlja, sličnosti i različitosti, ja mogu i znam, odvijaju se u okviru redovnog vrtićkog programa pojedinih skupina i ovise o interesima djece.

4. Posebno obrazovanje (edukacija) djece i roditelja

Posebno obrazovanje djece odnosi se na učenje i pripremanje za život, stvaralaštvo, zadovoljavanje potreba, njegovanje osobnosti. Sve se to odvijava uz pomoć i suradnju odgojitelja/ice, roditelja i stručnjaka na pojedinom području (moj prijatelj policajac, vatrogasci, med.sestra, liječnik, stomatolog i sl.).

Posebno obrazovanje roditelja odnosi se na pomoć i edukaciju roditelja za odgovorno roditeljstvo (odgojitelj, pedagog, psiholog, logoped i sl.).

5. Učenje životnih (socijalnih) vještina

U vrtiću se socijalne vještine uče u različitim situacijama kroz igru. One se ne uče tijekom određenih vremenskih razdoblja, već se podučavaju i utvrđuju svakodnevni i u svakom trenutku. Jedna od najvažnijih uloga odgojitelja u poticanju društvenog i emocionalnog razvoja je stvaranje modela očekivanog ponašanja. Taj proces treba neprestano i dosljedno promjenjivati. Modeli ponašanja koji podupiru stvaranje prijateljstva i zajedništva među djecom u grupi uključuju poštivanje druge djece, suradnju u igri, nalaženje kompromisnih rješenja i iskazivanje osjećaja. Djeca će slijediti odgojiteljev primjer i ponašati se u skladu s atmosferom koju je stvorio. Važno je dati pravi primjer. Potrebno je razvijati svijest o vlastitom identitetu, samopoštovanje, samopouzdanje i samostalnost kod djece.

6. Diskretni personalni zaštitni postupci

Prije nego se pokažu znakovi rizičnog ponašanja potrebno je voditi brigu i prilagođeni postupak za svako pojedino dijete. Ako i dođe do rizičnog ponašanja, pokušati naći postupke kojima će se to ponašanje svesti na najmanju moguću mjeru. U tu svrhu potrebno je kod djeteta jačati pozitivnu sliku o sebi, poticati razvoj emocionalne inteligencije, poticati različite interese, metode.

7. Odgojna skupina kao mjesto sigurnosti odrastanja djece

Odgojna skupina treba biti mjesto tjelesne zaštite i sigurnosti, emocionalne i socijalne sigurnosti u odnosu na dijete i druge osobe u vrtiću. Djeca trebaju stjecati znanja o štetnim i ugrožavajućim situacijama te znati što da čine u takvim situacijama.

8. Mjere sekundarne prevencije (djeca i roditelji)

Imati uvid u dokumentaciju ako dijete dolazi iz sredine u kojoj se koriste sredstva ovisnosti (roditelj ovisnik-alkohol, droga i sl.). Kontaktirati Centar za socijalnu skrb. Takvim roditeljima treba pružati pomoć i potporu u njihovoj roditeljskoj ulozi.

9. Suradnja vrtića s drugim institucijama

Vrlo je važno da vrtić surađuje i s drugim institucijama prilikom prevencije same ovisnosti i drugih rizičnih situacija. Odgojitelji/ice se redovno moraju educirati putem seminara i radionica koje organizira MZOŠ. Agencija za odgoj i obrazovanje, osnivač, Vladini uredi za prevenciju te stručnjaci koji se bave određenom problematikom.

Nastale probleme potrebno je rješavati u suradnji sa zdravstvenom ustanovom, centrom za socijalnu skrb, policijskom postajom te centrom za prevenciju ovisnosti.

10. Edukacija odgojitelja/ice, ravnatelja/ice i roditelja

Permanentno stručno usavršavanje (individualno i skupno) odvijat će se u vrtiću i izvan njega. edukacija u vrtiću provodit će se u suradnji s vanjskim stručnim suradnikom, a edukacija izvan vrtića odnosi se na edukaciju u organizaciji MZOŠ, Agencije za odgoj i obrazovanje te drugih stručnjaka koji imaju stručno mišljenje Agencije za odgoj i obrazovanje i odobrenje MZOŠ.

Temeljem članka 26. Statuta Dječjeg vrtića «Ftiček», Čakovečka 7/1, Donji Kraljevec, Sigurnosno-zaštitni i preventivni program Dječjeg vrtića «Ftiček», razmatralo je Odgojiteljsko vijeće na sjednici održanoj 31.08.2009., a prihvaćena je na 15 sjednici Upravnog vijeća vrtića, održanoj 06.10.2009.

Predsjednik Upravnog vijeća:

Andelko Horvat

Prilog 2.:
40.

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

1735

Na temelju članka 18. stavka 1. i 3. Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi («Narodne novine», broj 10/97.) ministar zdravstva uz suglasnost ministra prosvjete i športa donosi

PROGRAM

ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DJECE, HIGIJENE I PRAVILNE PREHRANE DJECE U DJEČJIM VRTIĆIMA

I.

Ovim programom utvrđuju se mjere zdravstvene zaštite, mjere higijene i mjere pravilne prehrane djece predškolske dobi u dječjim vrtićima.

II.

Mjere zdravstvene zaštite djece u dječjim vrtićima provode se u skladu s Planom i programom mjera zdravstvene zaštite, a obuhvaćaju:

- cijepljenje protiv zaraznih bolesti
- sistematski zdravstveni pregled djeteta prije upisa u dječji vrtić
- zdravstveni pregled djeteta nakon izostanka iz dječjeg vrtića zbog bolesti, odnosno drugog razloga zbog kojeg je izostanak djeteta trajao dulje od 60 dana
- protuepidemijske mjere u slučaju zarazne bolesti
- zdravstveno prosvjeđivanje i zdravstveni odgoj djece u svezi sa stjecanjem pravilnih higijenskih navika i usvajanja zdravog načina življenja, posebno s obzirom na prevenciju najznačajnijih zdravstvenih problema
- zdravstveno prosvjeđivanje i zdravstveni odgoj zaposlenih u dječjem vrtiću kao i roditelja, skrbnika, odnosno posvojitelja djece.

Mjere zdravstvene zaštite iz stavka 1. ove točke provode se sukladno godišnjem planu i programu rada dječjeg vrtića za pedagošku godinu.

III.

Obvezno cijepljenje djece provodi se prema Programu obveznih cijepljenja.

Zadaca dječjeg vrtića je:

- provjera dokumentacije o cijepljenju djeteta
- upućivanje roditelja, skrbnika odnosno posvojitelja djece na obvezu cijepljenja, ako ono nije obavljeno.

Upis djeteta u dječji vrtić uvjetuje se urednim cijepljenjem protiv bolesti iz Programa obveznih cijepljenja, s iznimkom djece koja imaju kontraindikacije na pojedina cijepljenja.

Iznimno, uz nerizičnu anamnezu, može se odobriti upis djeteta u dječji vrtić bez ožiljka od cijepljenja tj. necijepljenog protiv tuberkuloze, zbog trajanja postupka, a to se cijepljenje može nakon testiranja obaviti naknadno.

Provjeru statusa o cijepljenju vrši liječnik prije ulaska djeteta u dječji vrtić i povremeno, najmanje jedanput godišnje pri obnovi upisa u dječji vrtić.

Cijepljenje zaposlenih u dječjem vrtiću provodi se sukladno epidemiološkim indikacijama.

IV.

41.

Mjere zdravstvene zaštite djece predškolske dobi u dječjim vrtićima izvan osnovnog zdravstvenog osiguranja provode se na temelju posebnog ugovora zdravstvene ustanove i dječjeg vrtića.

V.

Prije upisa djeteta u dječji vrtić obavezan je prethodni sistematski zdravstveni pregled o kojem roditelj, skrbnik, odnosno posvojitelj djeteta treba dječjem vrtiću predočiti potvrdu o

obavljenom sistematskom zdravstvenom pregledu predškolskog djeteta prije upisa u dječji vrtić.

U okviru navedenog pregleda potrebno je najmanje:

- pregledati stolicu na bakterije (shigelle) i crijevne parazite (analni otisak)
- obaviti pregled vlasišta na ušljivosti
- obaviti pregled kože na znakove svraba.

U slučaju pozitivnog nalaza potrebno je poduzeti liječenje prije pohađanja dječjeg vrtića.

U heteroanamnezi trebaju se uzeti podaci o eventualnoj tuberkulozi u obitelji.

VI.

Za djecu koja su zbog bolesti izbivala iz dječjeg vrtića treba dostaviti u dječji vrtić potvrdu o obavljenom zdravstvenom pregledu predškolskog djeteta.

Djeca koja su izbivala iz dječjeg vrtića zbog nekog drugog razloga u trajanju duljem od 60 dana trebaju ponoviti cijeli liječnički pregled ili dio pregleda ovisno o razlogu izostanka te dostaviti dječjem vrtiću potvrdu o obavljenom zdravstvenom pregledu predškolskog djeteta.

VII.

Mjere za osiguranje higijene u dječjem vrtiću obuhvaćaju:

- ispunjavanje uvjeta smještaja
- ispunjavanje uvjeta u pogledu prehrane
- mjere prevencije od zaraznih bolesti tijekom zajedničkog boravka
- mjere vezane na svakodnevne aktivnosti u dječjem vrtiću
- održavanje higijene i nadzor nad higijenskim stanjem
- mjere za zaštitu od zaraznih bolesti kao i higijensko-epidemiološki nadzor nad zaraznim bolestima u dječjem vrtiću
- protuepidemijske mjere
- mjere na izletu u prirodi i ljetovanju
- zdravstveni odgoj djece
- ostale mjere.

VIII.

U dječjem vrtiću trebaju biti ispunjeni sljedeći uvjeti u vezi sa smještajem:

- prostori ustanove moraju biti čisti
- obvezno je svakodnevna dezinfekcija sanitarnog čvora
- obvezno je redovito provjetravanje prostorija
- obvezno je osigurati odgovarajuće grijanje zimi
- broj djece u prostoriji ne smije biti veći od propisanoga
- potrebno je redovito pranje i mijenjanje posteljine
- u objektu je obvezno osigurati zdravstveno ispravnu čistu vodu, bilo iz javnog vodovoda ili iz vlastitoga vodnog objekta (bunara ili dr.), kontroliranog, s uključenom dezinfekcijom vode, kao i ispravnu dispoziciju otpadnih voda i krutog otpada
- ☞ treba osigurati odgovarajući namještaj koji ne pogoduje nastanku ozljeda s krvarenjem

42.

- treba osigurati da igračke i drugi predmeti opće uporabe ispunjavaju uvjete u pogledu zdravstvene ispravnosti predmeta opće uporabe
- treba osigurati dovoljnu količinu sredstava za opću higijenu djece.

U objektu i oko njega potrebno je provoditi potrebne mjere dezinfekcije, deratizacije i dezinsekcije.

Posebnu pozornost potrebno je posvetiti održavanju i čistoći okoliša dječjeg vrtića (odbačeni oštri predmeti, razbijeno staklo, injekcijske igle i štrcaljke i sl.).

IX.

Osobe zaposlene u dječjem vrtiću koje u svom radu dolaze u neposredan dodir s namirnicama i predmetima opće uporabe moraju ispunjavati uvjete prema propisima o zdravstvenoj ispravnosti i zdravstvenom nadzoru nad namirnicama i predmetima opće uporabe.

Hrana mora zadovoljavati uvjete propisane za zdravstvenu ispravnost namirnica.

U dječji vrtić može se unositi samo industrijski pripravljena i pakirana hrana.

X.

Zaposlene osobe u dječjem vrtiću moraju ispunjavati uvjete prema propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti.

XI.

U cilju zaštite od zaraznih bolesti potrebno je:

- pratiti zdravstveno stanje djece koja pohađaju dječji vrtić, odnosno pobol te razloge izostajanja iz dječjeg vrtića
- provoditi svakog dana pri dolasku djece u dječji vrtić trijažu i uputiti djecu na liječnički pregled i liječenje kod odgovarajuće indikacije
- posebnu pozornost treba posvetiti poduci djece o osobnoj higijeni (pranje ruku i tijela)
- nadzirati djecu pri korištenju sanitarnog čvora
- nadzirati dječju igru i sprječavati nastanak ozljeda.

XII.

U provedbi protuepidemijskih mjera viša medicinska sestra dječjeg vrtića sudjeluje u:

- provedbi masovne kemoprofilakse
- praćenju zdravstvenog stanja djece na kemoprofilaksi
- praćenju pobola nakon uvođenja mjera
- uzimanju uzoraka
- praćenju dnevnog pobola djece kao i razloga njihova izostanka iz dječjeg vrtića.

U slučaju grupiranja po pojedinim bolestima viša medicinska sestra dječjeg vrtića izvještava nadležnu higijensko-epidemiološku službu.

XIII.

Pri organizaciji i provedbi izleta djece u prirodu pozornost treba posvetiti:

- ispravnosti vode i hrane
- osobnoj higijeni djece
- izbjegavati okolnosti i aktivnosti koje pogoduju izlaganju bolestima (krpelji i dr.) i ozljedama.

Prije odlaska na skupno ljetovanje ili zimovanje treba obaviti liječnički pregled djeteta, a pred sam put neophodna je trijaža više medicinske sestre.

Na put ne mogu ići djeca koja imaju temperaturu ili osip ili neku utvrđenu zaraznu bolest.

Na put ne mogu ići djeca koja imaju proljev.

XIV.

43.

Za vrijeme boravka u dječjem vrtiću treba provoditi kontinuirani zdravstveni odgoj djece i odraslih koji najmanje obuhvaća:

- osobnu higijenu (ruku i tijela)
- higijenu jela i pića
- stajalište prema bolestima i bolesnicima (bolesnoj djeci i odraslima)
- pozitivan odnos i povjerenje prema liječniku
- pozitivan odnos prema cijepljenju.

U izboru tema i njihovoj provedbi treba surađivati pa i uključiti zdravstvene djelatnike raznih profila (pedijatre, stomatologe, ortopede, epidemiologe, infektologe i dr.).

XV.

Pravilna prehrana djece u dječjim vrtićima osigurava se redovitim brojem obroka u skladu s preporučenim količinama energije i prehrambenih tvari prema tablici 1. i tablici 2. koje su prilog ovoga programa i čine njegov sastavni dio, kao i propisanim sanitarnim nadzorom nad namirnicama i predmetima opće uporabe koji se koriste u prehrani djece.

XVI.

Ovaj program stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 500-01/02-01/0496

Urbroj: 534-02-26-02-0002

Zagreb, 30. kolovoza 2002.

Ministar

mr. sc. Andro Vlahušić, dr. med. v. r.

Ministar

dr. sc. Vladimir Strugar, v. r.

Tablica 1.

PREHRAMBENI STANDARD ZA PLANIRANJE PREHRANE U DJEČJIM VRTIĆIMA (PREPORUČENE DNEVNE KOLIČINE ENERGIJE I PREHRAMBENIH TVARI ZA DOJENČAD I DJECU)

ENERGIJA I PREHRAMBENI SASTAV OBROKA	DOJENČAD 6–12 mjeseci	D J E C A 1–3 godine	D J E C A 4–6 godina
Energija: kcal	(težina, 9 kg x 98 kcal)	(težina, 13 kg x 102 kcal)	(težina, 20 kg x 90 kcal)
	850	1300	1800
kJ	3556	5440	7530
Bjelančevine, g	(težina, kg x 1,7 g)	(težina, kg x 1,4 g)	(težina, kg, x1,2 g)
	15	18	24
Masti, %			
ukupne energije	30-35 %	30-35 %	30-35 %
Ugljikohidrati			

% ukupne energije	50-60 %	50-60 %	50-60 %
Vitamin A, µg RE	375	400	400
Vitamin D, µg	5	5	5
Vitamin B1	0,3	0,5	0,6
Vitamin B2	0,4	0,5	0,6
Vitamin B6	0,3	0,5	0,6
Niacin, mg	4	6	8
Vitamin C, mg	50	40	40
Kalcij, mg	270	500	800
Fosfor, mg	275	460	500
Željezo, mg	11	7	10

Navedene vrijednosti energije i spomenutih prehrambenih tvari predstavljaju 100% preporučenih dnevnih količina za dojenčad i djecu. Ovisno o duljini boravka u dječjem vrtiću, odnosno o vrsti dnevnog programa koji dijete polazi treba planirati broj dnevnih obroka i količine hrane radi osiguranja spomenutih prehrambenih standarda (Tablica 2).

Tablica 2.

Duljina boravka u vrtiću (sati)	% dnevnih preporučenih količina	Broj obroka
5–6	60	2
7–8	75	3
9–10	85	4

SOCIJALNE SKRBI

3527

Na temelju članka 18. stavka 1. i 3. Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi (»Narodne novine«, broj 10/97) ministar zdravstva i socijalne skrbi uz suglasnost ministra znanosti, obrazovanja i športa donosi

IZMJENE I DOPUNE**PROGRAMA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DJECE, HIGIJENE I PRAVILNE
PREHRANE DJECE U DJEČJIM VRTIĆIMA****I.**

U Programu zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima (»Narodne novine« broj 105/02 i 55/06) u točki II. stavak 1. podstavak 2. mijenja se i glasi:

»– sistematski zdravstveni pregled djeteta«

II.

U točki XIII. stavak 2. briše se.

III.

Točka XV. mijenja se i glasi:

»Pravilna prehrana djece u dječjim vrtićima osigurava se u skladu s prehrambenim potrebama navedenim u tablicama 1. – 4., izborom hrane prema tablicama od 5. – 9., te redovitim brojem obroka.

Tablice 1. – 9. iz stavka 1. ovoga članka tiskane su u prilogu ovoga Programa i čine njegov sastavni dio.»

IV.

Iza točke XV. dodaju se nove točke XVa., XVb., XVc., koje glase:

XVa.

Izbor hrane i način pripreme hrane moraju biti primjereni dobi djece.

Osnova za izračun normativa jela i jelovnika jesu preporučeni dnevni unos energije i hranjivih tvari po dobnim skupinama djece, te energetske i hranjive vrijednosti hrane utvrđene odlukom ministra nadležnog za zdravstvo ili hranjivim vrijednostima sukladno Pravilniku o navođenju hranjivih vrijednosti hrane (»Narodne novine« broj 153/04).

Na temelju izračuna iz stavka 2. ovoga članka određuju se normativi za hranu u jelima, obrocima i jelovnicima.

XVb.

Energetske i hranjive vrijednosti obroka/jelovnika trebaju biti u skladu s vrijednostima, navedenim u Tablicama 1. i 2. ovoga Programa.

Izrada obroka/jelovnika iz stavka 1. ovoga članka mora se planirati tako da:

– zadovolji energetske potrebe u skladu s Tablicom 1., na način da energetske udjele pojedinih dnevnih obroka moraju ispunjavati zahtjeve propisane u Tablici 3. ovoga Programa,

– zadovolji unos hranjivih tvari,

– učestalost konzumiranja pojedinih skupina hrane bude u skladu s Tablicama 5. i 6, a izbor hrane u skladu s Tablicama 7. i 8. ovoga Programa,

– se isti tjedni jelovnik ne ponavlja češće od jednom mjesečno unutar sezone.

Prilikom sastavljanja jelovnika treba uzeti u obzir obilježja regionalnih prehranbenih navika i sezonskih varijacija u ponudi hrane.

Ovisno o duljini boravka u dječjem vrtiću, odnosno o vrsti dnevnog programa koji dijete polazi treba planirati broj dnevnih obroka sukladno Tablici 3. ovoga Programa.

XVc.

Ako se pripremaju isti obroci za djecu različite dobi, veličine porcija treba prilagoditi energetske i hranjive potrebe sukladno Tablici 1. ovoga Programa.

V.

Ove Izmjene i dopune Programa zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima stupaju na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/07-04/29

Urbroj: 534-08-01/9-07/2

Zagreb, 9. studenoga 2007.

Ministar

prof. dr. sc. Neven Ljubičić, v. r.

PRILOG

*Tablica 1. PREPORUČENI DNEVNI UNOS ENERGIJE I HRANJIVIH TVARI ZA PLANIRANJE PREHRANE U DJEČJIM VRTIĆIMA**

ENERGIJA I HRANJIVE TVARI	DOJENČAD	DJECA	DJECA
	6 – 12 mjeseci	1 – 3 godine	4 – 6 godina
1. Energija (kcal/dan) ^[1]	850	1 200	1 600
Energija (kJ / dan)	3 555	5 018	6 690

2. <u>Bjelančevine (% energije/dan)^{[2],[3]}</u>	10 – 15	10 – 15	10 – 15
<u>Bjelančevine (g/dan)</u>	21 – 32	30 – 45	40 – 60
3. <u>Masti (% energije/dan)^[4]</u>	35 – 45	30 – 35	≤ 30 – 35
<u>Masti (g/dan)</u>	33 – 43	40 – 47	53 – 62
4. <u>Zasićene masti (% energije/dan)</u>	–	≤ 10	≤ 10
<u>Zasićene masti (g/dan)</u>	–	≤ 13	≤ 18
5. <u>Ugljikohidrati (% energije/dan)</u>	45 – 50	50 – 60	50 – 60
<u>Ugljikohidrati (g/dan)</u>	96 – 106	150 – 180	200 – 240
6. <u>Jednostavni šećeri (% energije/dan)^[5]</u>	–	< 10	< 10
<u>Jednostavni šećeri (g/dan)</u>	–	< 30	< 40
7. <u>Vlakna (g/4,18 MJ ili g/1000 kcal)</u>	–	> 10	> 10
<u>Vlakna (g/dan)</u>	–	> 12	> 16

* za normalno uhranjenu i umjereno tjelesno aktivnu djecu

[1] Dopušteni raspon energije (kcal/dan): za dojenčad 6 – 12 mjeseci (800 – 900); za djecu 1 – 3 godine 1150 – 1250; za djecu 4 – 6 godina (1550 – 1650)

[2] Bjelančevine najviše do 20% energije na dan za djecu > 1 godine starosti

[3] Od ukupne dnevne količine unosa bjelančevina najmanje 50% punovrijednih (namirnice životinjskog podrijetla)

[4] Ukupni unos masti za djecu 1 – 3 godine najviše do 40%; a za djecu 4 – 6 godina najviše do 35% dnevnog energetskeg unosa i ne manje od 25% dnevnog energetskeg unosa

[5] Jednostavni šećeri koji su dodani hrani i pićima, a nisu porijeklom iz mlijeka i mliječnih proizvoda

Tablica 2. PREPORUČENI DNEVNI UNOS VITAMINA I MINERALNIH TVARI

VITAMINI I MINERALNE TVARI	DOJENČAD	DJECA	DJECA
	6 – 12 mjeseci	1 – 3 godine	4 – 6 godina
Vitamin A (retinol), β-karoten (mg ekvivalenta) ¹	0,6	0,6	0,7
Vitamin D (kalciferoli) (μg) ²	10	5	5
Vitamin E (tokoferoli) (mg ekvivalenta) ³	4	dječaci: 6 djevojčice: 5	8

Vitamin K (μg)	10	15	20
Tiamin (vitamin B ₁) (mg)	0,4	0,6	0,8
Riboflavin (vitamin B ₂) (mg)	0,4	0,7	0,9
Niacin (mg ekvivalenta) ⁴	5	7	10
Vitamin B ₆ (piridoksin) (mg)	0,3	0,4	0,5
Folat/folna kiselina (μg ekvivalenta) ⁵	80	200	300
Pantotenska kiselina (mg)	3	4	4
Biotin (μg)	5 – 10	10 – 15	10 – 15
Vitamin B12 (kobalamini) (μg)	0,8	1	1,5
Vitamin C (mg)	55	60	70
Natrij (mg)	180	300	410
Kloridi (mg)	270	450	620
Kalij (mg)	650	1000	1400
Kalcij (mg)	400	600	700
Fosfor (mg)	300	500	600
Magnezij (mg)	60	80	120
Željezo (mg)	8	8	8
Jod (μg)	80	100	120
Fluor (mg) ⁶	0,5	0,7	1,1
Cink (mg)	2	3	5
Selen (μg)	7 – 30	10 – 40	15 – 45
Bakar (mg)	0,6 – 0,7	0,5 – 1	0,5 – 1
Mangan (mg)	0,6 – 1	1 – 1,5	1,5 – 2

Krom (µg)	20 – 40	20 – 60	20 – 80
Molibden (µg)	20 – 40	25 – 50	30 – 75

* German Nutrition Society (DGE), Austrian Nutrition Society (ÖGE), Swiss Society for Nutrition

Research (SGE), Swiss Nutrition Association (SVE) Reference values for nutrient intake. 1st edition in German-Frankfurt/main: Umschau/Braus, 2000. pp 57-125.

¹ 1 mg retinol ekvivalenta = 1 mg retinola = 6 mg all-trans-β-karotena = 12 mg ostalih karotenoida provitamina A = 1,15 mg all-trans-retinil acetata = 1,83 mg all-trans-retinil palmitata; 1 IU = 0,3 µg retinola

² 1 µg = 40 IU;

³ 1 mg RRR-α-tokoferol ekvivalenta = 1 mg RRR-α-tokoferola = 1,49 IU; 1 IU = 0,67 mg RRR-α-tokoferola = 1 mg all-rac-α-tokoferil acetata; 1 mg RRR-α-tokoferol (D-α-tokoferol) ekvivalenta = 1,1 mg RRR-α-tokoferil acetata (D-α-tokoferil acetata) = 2 mg RRR-β-tokoferola (D-β-tokoferola) = 4 mg RRR-γ-tokoferola (D-γ-tokoferola) = 100 mg RRR-δ-tokoferola (D-δ-tokoferola) = 3,3 mg RRR-α-tokotrienola (D-α-tokotrienola) = 1,49 mg all-rac-α-tokoferil acetata (D, L-α-tokoferil acetata)

⁴ niacin ekvivalent = mg nikotinske kiseline + mg triptofana/60

⁵ 1 ekvivalent folata = 1 µg folata iz hrane = 0,6 µg folne kiseline iz obogaćene hrane

⁶ Ukoliko dugotrajan unos prelazi gornju granicu (oko 0,1 mg/kg/dan), posebno u dobi 2 – 8 godina, moguća je pojava fluoroze«

Tablica 3. VRIJEME SERVIRANJA OBROKA I RASPODJELA PREPORUČENOG DNEVNOG UNOSA ENERGIJE PO OBROCIMA * OZNAKA

OZNAKA A OBROK A	VRIJEME OBROKA(SA TI)	VRSTA OBROKA	UDJEL I KOLIČINA ENERGIJE PO OBROCIMA (prosjek i raspon vrijednosti)*				
			% energije	Djeca 1 – 3 godine 1200 kcal/dan		Djeca 4 – 6 godina 1600 kcal/dan	
				kcal	kJ	kcal	kJ
1	6.30 – 7.00	Zajuttrak	10	120	502	160	670
				108 – 132	452 – 552	144 – 175	603 – 737
2	8.00 – 9.00	Doručak	25	300	1255	400	1674
				270 – 330	1130 – 1380	360 – 440	1507 – 1842
3	12.00 – 13.00	Ručak	35	420	1758	560	2344
				378 – 462	1582 – 1934	504 – 616	2110 – 2578
4	15.00 – 15.30	Užina	10	120	502	160	670

				108 – 132	452–552	144 – 176	603 – 737
5	18.00 – 19.00	Večera	20	240	1005	320	1340
				216 – 264	905 – 1005	288 – 352	1206 – 1474

*Dopušteno odstupanja u udjelu energije do najviše $\pm 10\%$ navedenih prosječnih vrijednosti za pojedini obrok. Ukupni unos za određeni broj sati dnevnog programa u vrtiću treba osigurati preporučeni postotni udjel dnevnog unosa energije i hranjivih tvari (vidi Tablicu 4).

50.

Tablica 4. PREPORUČENI UNOS ENERGIJE I BROJ OBROKA ZA DJECU (1 – 6 GODINA) S OBZIROM NA PROGRAM ODNOSNO DULJINU BORAVKA U DJEČJIM VRTIĆIMA

PROGRAM (sati)	BROJ I VRSTA OBROKA U DJEČJIM VRTIĆIMA			% od preporučenog dnevnog unosa
	Ukupno broj obroka	Vrsta obroka	Oznaka obroka	
Jutarnji program 1 5 – 6 sati	2	Doručak Ručak	2+3	60
Jutarnji program 2 7 – 8 sati	3	Doručak Ručak Užina	2+3+4	70
Jutarnji program 3 7 – 8 sati	3	Zajuttrak Doručak Ručak	1+2+3	70
Jutarnji program 4 9 – 10 sati	4	Zajuttrak Doručak Ručak Užina	1+2+3+4	80
Popodnevni program 1 5 – 6 sati	2	Ručak Užina	3+4	45
Popodnevni program 2 > 8 sati	3	Ručak Užina Večera	3+4+5	65

Tablica 5. PREPORUČENA UČESTALOST POJEDINIHR SKUPINA HRANE U PLANIRANJU DNEVNIHR I TJEDNIHR JELOVNIKA ZA DOJENČAD DOBI 6 – 12 MJESECI U DJEČJIM VRTIĆIMA

SKUPINE HRANE	UČESTALOST KONZUMIRANJA
Mlijeko i mliječni proizvodi	Svaki dan

Meso, perad, jaja	Svaki dan
Riba	1 puta na tjedan
Kruh, žitarice, krumpir	Svaki dan
Voće	Svaki dan
Povrće	Svaki dan
Voda	Svaki dan

Tablica 6. PREPORUČENA UČESTALOST POJEDINIH SKUPINA HRANE U PLANIRANJU DNEVNIH I TJEDNIH JELOVNIKA DJECE U DOBI OD 1 – 6 GODINA

SKUPINE HRANE	UČESTALOST KONZUMIRANJA
Mlijeko i mliječni proizvodi	Svaki dan
Meso, perad, jaja, mahunarke, orašasti plodovi i sjemenke u mljevenom obliku	Svaki dan, a od toga meso do 5 puta na tjedan
Riba	1 – 2 puta na tjedan
Žitarice, proizvodi od žitarica i krumpir	Svaki dan
Voće	Svaki dan
Povrće	Svaki dan
Prehrambeni proizvodi s visokim udjelom masti, šećera i soli	Rijetko u razmjerno malim količinama
Voda	Svaki dan

Tablica 7. PREPORUČENE VRSTE HRANE I JELA U PLANIRANJU DNEVNIH I TJEDNIH JELOVNIKA ZA DOJENČAD DOBI 6 – 12 MJESECI U DJEČJIM VRTIĆIMA

SKUPINE HRANE	PREPORUKA
Mlijeko i mliječni proizvodi	<p>Preporučuje se tvornički adaptirano mlijeko za dojenčad (prijelazna hrana); najbolje ono koje dijete i inače uzima. Priprema mliječnih obroka također se preporuča s adaptiranim mlijekom za dojenčad.</p> <p>Od navršenog 10. mjeseca života u jelovniku se mogu uvrstiti proizvodi poput svježeg sira, vrhnja i fermentiranih mliječnih napitaka s $\geq 3,5\%$ m.m.</p> <p>Preporučuju se 2 – 3 mliječna obroka.</p>
Meso	<p>Preporučuje se prvenstveno bijelo meso peradi (piletina i puretina),</p> <p>a od navršenog 8. mjeseca života može se koristiti meso kunića, teletina i janjetina.</p> <p>Govedina i svinjetina ne preporučaju se prije navršene godine dana života dojenčeta, dok se povremeno iza 10. mjeseca života može u jelovnik uvrstiti junjetina. Ne preporučaju se suhomesnati proizvodi, naresci, paštete i hrenovke.</p>
Riba	<p>Od navršenog 8. mjeseca života bijela riba bez kosti.</p>
Jaja	<p>Nakon navršenog 9. mjeseca života dojenčeta moguća upotreba žumanjka jaja kokoši, ali isključivo tvrdo kuhanog.</p> <p>Bjelanjak jajeta, kao ni cijelo jaje ne preporučaju se u dojenačkoj dobi.</p>
Žitarice i proizvodi od žitarica	<p>Kruh i drugi proizvodi od žitarica u različitim oblicima (brašno, krupica, žitne pahuljice, dojenački müsli i sl.) mogu se koristiti za pripremu mliječno-žitnih, voćno-žitnih kašica ili priloga.</p>
Krumpir	<p>Krumpir kao prilog ili sastavni dio variva, kuhan, a ne pržen.</p>

Voće Preporučuje se svježe /sezonsko voće, te prirodni sokovi od voća (ne preporuča se dodavati šećer), te gotove industrijski pripremljene voćne kašice i voćni sokovi za dojenčad. Orašasto voće (orasi, lješnjaci i bademi), može se u mljevenom obliku dodati u hranu poput voćnih kašica, tek od navršenog 10. mjeseca života.

Povrće Preporučuje se sezonsko, svježe i termički pripremljeno povrće. U slučaju nedovoljne opskrbe sezonskim povrćem mogu se koristiti gotove industrijski pripremljene dojenačke povrtna kašice ili iznimno zamrznuto povrće.

Kupus, kelj i grašak mogu se koristiti nakon navršenog 10. mjeseca života.

Mahune, leća i grah ne preporučuju se u dojenačkoj dobi.

Ulja i hrana s većim sadržajem masti Za pripremu obroka preporučuju se biljna ulja (npr. maslinovo, suncokretovo i od kukuruznih klica), a može se koristiti i maslac.

Ne preporučuje se uporaba margarina.

Voda Po želji

Čaj Povremeno kao napitak s manjim udjelom šećera. Preporučuje se svježe kuhani čaj

od šipka topli ili hladni napitak.

NAPOMENE:

Ne preporuča se upotreba meda.

Ne preporuča se dodavanje začina, niti dosoljavanje hrane.

Ne preporuča se primjena vitaminskih napitaka u prahu.

Tablica 8. PREPORUČENE VRSTE HRANE I JELA U PLANIRANJU DNEVNIH I TJEDNIH JELOVNIKA ZA DJECU U DJEČJIM VRTIĆIMA (1 – 6 GODINA)

R.b.	SKUPINE HRANE	PREPORUČENE VRSTE HRANE
------	---------------	-------------------------

1. Mlijeko i mliječni proizvodi

Mlijeko i fermentiran i mliječni Djeca u dobi od 12 – 36 mjeseci – mlijeko $\geq 3,5\%$ m.m.

napitci Djeca od 3 – 6 godina – punomasno i djelomično obrano mlijeko, ali ne manje od 2,5% m.m.

Sir Sve vrste svježeg sira, namaza od svježeg sira, mliječnih namaza te polutvrđih sireva.

2. Meso, mesne preradevine, riba, jaja

Meso Češće meso peradi (puretina, piletina) i kunića, te teletina i janjetina, a rjeđe crveno meso (preporuka: nemasna svinjetina i junetina).

Mesne preradevine Ne preporučuju se djeci do 3 godine. Starijoj djeci mogu se dati naresci kod kojih je vidljiva struktura mesa (npr. narezak od purećih ili pilećih prsa, šunka ili kare i sl.), te samo povremeno pileće ili pureće hrenovke.

Riba Isključivo filetirana riba bez kosti. Za pripremu riblje paštete može se koristiti riba iz konzerve (sardine, tuna i sl.).

Jaja Isključivo kokošja termički dobro obrađena jaja (tvrdo kuhana, jaja u složencima, žličnjacima i sl.)

3. Mahunarke i orašasti plodovi

Mahunarke Suhe mahunarke (npr. grah, leća, slanutak, bob, soja)

Orašasti plodovi i sjemenke Isključivo mljeveni orašasti plodovi (npr. orasi, lješnjaci, bademi i sl.) i mljevene sjemenke (npr. buće, sezama, lana i sl.) kao dodatak hrani.

4. Žitarice, proizvodi od žitarica i krumpir

Žitarice i proizvodi od žitarica	Kruh, pecivo, tjestenina i ostali proizvodi od žitarica (npr. ječmena, zobena i prosena kaša, riža, heljda, žitne pahuljice, müsli i sl.). Za djecu stariju od 2 godine života postepeno uvoditi cjelovite žitarice i proizvode.
----------------------------------	--

Krumpir	Krumpir kuhani kao prilog ili sastavni dio variva.
---------	--

Izbjegavati krumpir pržen u dubokom ulju.

5. Voće

Voće	Sve vrste svježeg/sezonskog i sušenog voća te prirodni svježe iscijeđeni voćni sokovi.
------	--

6. Povrće

Povrće	Sve vrste sezonskog svježeg i termički obrađenog povrća. U slučaju nedovoljne opskrbe svježim sezonskim povrćem, koristiti zamrznuto.
--------	---

7. Mast i hrana s velikim udjelom masti

Maslac i margarin	Maslac i mekani margarinski namazi
-------------------	------------------------------------

Ulja	Isključivo biljna ulja (npr. maslinovo, suncokretovo, od kukuruznih klica, repičino, bučino)
------	--

8. Kolači, kompoti, marmelade/džemovi, med, sladoled i ostale slastice

Kolači	Kolači pripremljeni u kuhinji vrtića i industrijski gotovi kolači, s manjim količinama šećera i masti, a bez krema na osnovi sirovih jaja
--------	---

Kompoti	Kompoti od svježeg voća s malo šećera. U slučaju loše opskrbe svježim voćem koristiti industrijski kompot, ali razrijeđen vodom (dodati oko 20% vode).
---------	--

Marmelade, Prednost dati marmeladama i džemova s džemovi, manje šećera, ali bez dodatka umjetnih med sladila. Sve vrste meda.

Puding Prednost dati pudinzima pripremljenim s manjim dodatkom šećera

Sladoled Mliječni sladoled

9. Začini

Sol Jodirana kuhinjska sol.

Ocat Jabučni ili vinski ocat te sok od limuna.

Začinsko Peršin (iza navršene 2 godine života), bilje celer, bosiljak, mažuran, koromač, lovorov list i sl.

10. Voda i napici na osnovi vode

Voda Pitka voda po želji.

Čaj Svježe kuhani čaj (npr. od šipka) uz dodatak soka od limuna, kao topli ili hladni napitak.

Vitaminski Povremeno (kada postoji problem u napitak u opskrbi svježim voćem) za djecu stariju prahu od 3 godine.

57.

Tablica 9. PREPORUČENE VRSTE HRANE PO OBROCIMA U DJEČJEM VRTIĆU ZA DJECU OD 1 – 6 GODINA

OZNAKA OBROKA	VRIJEME OBROKA (sati)	OBROK	% DNEVNIH POTREBA	PREPORUČENE VRSTE HRANE ZA POJEDINE OBROKE za djecu od 1 – 6 godina
1	6.30 – 7.00	Zajutrak	10	Mlijeko sa žitnim pahuljicama ili topli mliječni napitak sa pecivom ili keksima, voće, topli napitak i sl.
2	8.30 – 9.00	Doručak	25	Mlijeko ili mliječni napitci, žitne pahuljice ili kruh, sir, namazi, mliječni namazi i namazi od ribe, mesne prerađevine (naresci), jaja i voće.
3	12.00 – 13.00	Ručak	35	Juhe, kuhano povrće ili miješana variva od povrća, krumpira, mahunarki i žitarica, složena jela od mesa s povrćem, krumpirom i proizvodima od žitarica, meso, perad, riba, jaja, salate od svježeg povrća i voće.
4	15.00 – 15.30	Užina	10	Mliječni napitci (jogurt i drugi fermentirani mliječni proizvodi), mlijeko sa žitnim pahuljicama, kruh, namaz, voće, prirodni voćni sok, slastice.
5	18.00 – 19.00	Večera	20	Kuhana lagana jela od povrća, krumpira i proizvoda od žitarica s mesom, peradi, ribom, jajima, sirom i sl, salate od svježeg povrća, žitarice s mlijekom ili fermentiranim mliječnim proizvodima, voće

VRSTE HRANE KOJE SE NE PREPORUČAJU ZA PREHRANU DJECE U DJEČJIM VRTIĆIMA

1. Plodovi mora

2. Gljive
3. Kikiriki (arašid)
4. »Light« mliječni proizvodi
5. Tvrde vrste margarina, osim za pripremu hrane
6. Gazirani napitci
7. Jaki začini/ljuta paprika, papar i sl./